

Fødevareministeriet
2. afdeling, 3. kontor
Sag nr. 5641
PELA/jer
10. oktober 2006

FORSLAG

til

Lov om udvikling af landdistrikterne (landdistriktsloven)

Kapitel 1

Formål

§ 1. Formålet med loven er at bidrage til en bæredygtig udvikling af landdistrikterne, hvor vækst baseres på bæredygtig anvendelse af ressourcerne. Lokal medbestemmelse skal samtidig bidrage til attraktive levevilkår og lokale arbejdspladser. Formålet søges realiseret gennem fremme af

- 1) stærkere konkurrencekraft i jordbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren,
- 2) flere iværksættere og lokale arbejdspladser i landdistrikterne,
- 3) varierede landskaber, rig natur og rent miljø og
- 4) attraktive levevilkår i landdistrikterne, der bidrager til at styrke sammenhængen mellem land og by.

Stk. 2. Loven etablerer rammerne for en række støtteforanstaltninger til fremme af det i stk. 1 nævnte formål.

Kapitel 2

Støtteforanstaltningerne

§ 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan yde tilskud til

- 1) Foranstaltninger til at fremme viden og kompetence, som omfatter
 - a) kompetenceudvikling og vidensformidling inden for jordbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren, og
 - b) jordbrugerens anvendelse af rådgivningstjenester.

- 2) Foranstaltninger til omstrukturering og udvikling samt fremme af innovation, som omfatter
 - a) modernisering af jordbrugsbedrifter,
 - b) forøgelse af jordbrugsprodukters værdi,
 - c) samarbejde om udvikling af nye produkter, processer og teknologi i jordbrugs- og fødevareresektoren,
 - d) forbedring og udvikling af infrastruktur af betydning for udviklingen og tilpasningen af jordbrug og
 - e) genopretning af jordbrugets produktionspotentiale efter skader som følge af naturkatastrofer.
- 3) Foranstaltninger til forbedring af jordbrugsproduktionens og jordbrugsprodukternes kvalitet, som omfatter
 - a) jordbrugerens tilpasning til strenge normer baseret på EU-lovgivningen,
 - b) jordbrugerens deltagelse i ordninger for fødevarerekvalitet, og
 - c) producentsammenslutningers informations- og markedsføringsaktiviteter, når det gælder produkter, der er omfattet af ordninger for fødevarerekvalitet.
- 4) Foranstaltninger for bæredygtig anvendelse af jordbrugsarealer, som omfatter
 - a) jordbrug i ugunstigt stillede områder,
 - b) Natura 2000-forpligtelser og forpligtelser i forbindelse med vandrammedirektivet,
 - c) miljøvenligt jordbrug,
 - d) dyrevelfærd og
 - e) ikke-produktive investeringer.
- 5) Foranstaltninger til diversificering af økonomien i landdistrikterne, som omfatter
 - a) diversificering, der rækker ud over jordbrugsaktiviteter,
 - b) oprettelse og udvikling af mikrovirksomheder for at fremme iværksætterkultur og udvikling af den økonomiske struktur og
 - c) fremme af turisme.
- 6) Foranstaltninger til forbedring af livskvaliteten i landdistrikterne, som omfatter
 - a) basale tjenester for økonomi og befolkning i landdistrikterne, herunder kulturelle aktiviteter,
 - b) fornyelse og udvikling af landsbyer og
 - c) bevarelse og opgradering af landdistrikternes natur- og kulturarv.
- 7) Uddannelses- og informationsforanstaltninger for økonomiske aktører inden for de områder, der er omfattet af nr. 5 og 6.
- 8) Kompetenceudviklings- og informationskampagneforanstaltninger med henblik på udarbejdelse og gennemførelse af en lokal udviklingsstrategi.
- 9) Foranstaltninger vedrørende
 - a) lokale aktionsgrupper,
 - b) gennemførelse af lokale strategier og
 - c) samarbejde mellem aktionsgrupper.

§ 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om

- 1) de foranstaltninger, der kan ydes tilskud til,
- 2) de betingelser, der skal opfyldes for at opnå tilskud,
- 3) størrelse og udbetaling af tilskud,
- 4) udvælgelse m.v. af ansøgninger samt reduktion af ansøgt tilskud og
- 5) nedsættelse af lokale aktionsgrupper

§ 4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at kommuner, andre offentlige myndigheder, private organisationer, offentlige fonde og private fonde med almennyttigt formål kan deltage i finansieringen af de i § 2 nævnte foranstaltninger.

Kapitel 3

Administrative bestemmelser

Regler om ansøgning m.v.

§ 5. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om ansøgning m.v. efter loven, om administrationen af de i loven omhandlede tilskudsordninger og om regnskab og revision vedrørende foranstaltninger, der ydes tilskud til efter loven.

Udvalg

§ 6. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri nedsætter et udvalg med repræsentanter for berørte myndigheder, interesseorganisationer m.v. til at varetage tilsyns- og opfølgningsfunktioner ved administrationen af tilskudsordninger efter loven.

Stk. 2. Ministeren kan nedsætte rådgivende udvalg for tilskudsordningerne efter loven.

Bortfald og tilbagebetaling af tilskud

§ 7. Tilskud efter § 2 bortfalder, hvis

- 1) tilskudsmodtageren har afgivet urigtige eller vildledende oplysninger eller har fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse,
- 2) betingelserne for tilskud ikke længere er opfyldt, eller
- 3) tilskudsmodtageren tilsidesætter sine pligter i medfør af regler fastsat efter § 11, stk. 1, eller pligter i medfør af § 10 og § 11, stk. 3.

Stk. 2. Når tilskud bortfalder efter stk. 1, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri bestemme, at udbetalte tilskud skal tilbagebetales.

Stk. 3. Tilskud, der skal tilbagebetales, jf. stk. 2, skal tilbagebetales med tillæg af renter. Rentetillægget beregnes, medmindre andet er fastsat ved forordning, fra tidspunktet for meddelelse af tilbagebetalingskravet til tilbagebetaling sker og med den i renteloven fastsatte referencesats med tillæg. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om de i stk. 1-3 nævnte forhold.

Inddrivelse af tilgodehavender

§ 8. Restanceinddrivelsesmyndigheden inddriver statskassens tilgodehavende efter § 7, stk. 2, med tillæg af renter og omkostninger. Restanceinddrivelsesmyndigheden kan inddrive skyldige beløb ved indeholdelse i løn m.v. hos den pågældende efter reglerne om inddrivelse af personlige skatter i kildeskatteloven og ved udpantning.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan i samråd med skatteministeren fastsætte regler om fremgangsmåden i forbindelse med lønindeholdelse.

§ 9. Restanceinndrivelsesmyndigheden kan eftergive gæld til det offentlige efter § 8 i denne lov efter reglerne i opkrævningsloven.

Oplysningspligt for tilskudsmodtager

§ 10. Tilskudsmodtageren skal i hele perioden, hvor betingelserne for tilskud efter loven skal opfyldes, på ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeris forlangende afgive erklæring om, hvorvidt betingelserne for tilskud fortsat er opfyldt.

Stk. 2. Tilskudsmodtageren skal i hele perioden, hvor betingelserne for tilskud efter loven skal opfyldes, underrette ministeren, hvis betingelserne for tilskud ikke længere er opfyldt.

Kontrol m.v.

§ 11. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri eller den, ministeren bemyndiger hertil, har til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til jordbrugsbedrifter og virksomheder m.v., der drives af en fysisk eller juridisk person, der har modtaget tilsagn om tilskud efter loven. På tilsvarende måde har ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, adgang til jordbrugsbedriftenes og virksomhedernes regnskaber, forretningsbøger, papirer m.v., herunder også materiale, der opbevares i elektronisk form, for at tilvejebringe oplysninger til brug for løsning af opgaver i henhold til loven eller til regler, der er fastsat i medfør af loven.

Stk. 2. Den, der driver en jordbrugsbedrift eller anden virksomhed m.v., jf. stk. 2, skal efter anmodning fra ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, yde den fornødne vejledning og hjælp ved kontrollens gennemførelse, og det i stk. 2 nævnte materiale skal udleveres eller indsendes til ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, på dennes begæring.

Stk. 3. Politiet yder om nødvendigt bistand til gennemførelse af den i stk. 2 nævnte kontrol. Ministeren kan efter aftale med justitsministeren fastsætte nærmere regler herom.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om kontrol af de foranstaltninger, hvortil der ydes tilskud efter loven.

§ 12. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan hos andre offentlige myndigheder indhente de oplysninger, der er nødvendige for at kontrollere overholdelsen af de relevante forordningsbestemmelser og loven samt de regler, der er udstedt i medfør af loven, med henblik på registersamkøring og sammenstilling af oplysninger i kontroløjemed.

Delegation og klageadgang

§ 13. Henlægger ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri sine beføjelser efter loven til en myndighed under ministeriet, kan ministeren fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan efter forhandling med vedkommende minister henlægge sine beføjelser efter loven til en anden statslig myndighed eller institution. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over disse myndigheders eller institutioners afgørelser, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndig-

hed, og om myndighedens eller institutionens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler, hvorefter afgørelser, der er truffet af en myndighed på grundlag af indstilling fra en privat organisation, alene kan påklages, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 4. Ministeren kan henlægge sine beføjelser vedrørende de i § 2 omhandlede foranstaltninger til private organisationer. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om, hvilke betingelser der skal være opfyldt for, at private organisationer kan udøve beføjelserne, og om adgangen til at klage over de private organisationers afgørelser. Ministeren kan ændre afgørelserne uden, at der foreligger klage. Ministeren bevarer sin fulde instruktionsbeføjelse. Ministeren kan træffe aftale med private organisationer om deres deltagelse i administrationen af foranstaltningerne.

Kapitel 4

Straffebestemmelser m.v.

§ 14. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger af betydning for afgørelser, der træffes i henhold til loven eller de i medfør af loven fastsatte regler,
- 2) handler i strid med vilkår, der er fastsat i en afgørelse, der træffes i henhold til loven eller de i medfør af loven fastsatte regler,
- 3) undlader at afgive den dokumentation og de oplysninger, som den pågældende har pligt til at afgive i henhold til loven eller regler fastsat i medfør af loven,
- 4) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger, som den pågældende har pligt til at afgive i henhold til loven eller regler fastsat i medfør af loven,
- 5) undlader at give kontrolmyndigheden adgang til virksomheden m.v. efter § 11, stk. 1, eller
- 6) undlader at udlevere eller indsende materiale eller at yde kontrolmyndigheden bistand efter § 11, stk. 2.

Stk. 2. I regler, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne eller af vilkår, der meddeles efter reglerne. I reglerne kan der endvidere fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i regler fastsat af De Europæiske Fællesskaber om forhold, der er omfattet af denne lov.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 15. Skønnes en overtrædelse ikke at ville medføre højere straf end bøde, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning. Det er en betingelse herfor, at den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde.

Stk. 2 Med hensyn til den i stk. 1 nævnte tilkendegivelse finder retsplejelovens regler om krav til indholdet af et anklageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Betales bøden i rette tid, eller bliver den efter vedtagelse inddrevet eller afsonet, bortfalder videre forfølgning.

Kapitel 5

Ikrafttræden m.v.

§ 16. Tidspunktet for lovens eller dele af lovens ikrafttræden fastsættes af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

Stk. 2. Ministeren fastsætter tidspunktet for ophævelsen af lov om støtte til udvikling af landdistrikterne, jf. lovbekendtgørelse nr. 728 af 29. juni 2004, eller dele heraf, med undtagelse af kapitel 3 og kapitlerne 4-6, for så vidt bestemmelserne angår kapitel 3.

Stk. 3. De i stk. 2 ophævede lovbestemmelser vil fortsat være gældende for tilskud bevilget på grundlag af ansøgninger indgivet inden tidspunktet for lovbestemmelsernes ophævelse.

Stk. 4. Regler, der er udstedt i medfør af de i stk. 2 ophævede lovbestemmelser, vil fortsat være gældende for tilskud bevilget på grundlag af ansøgninger indgivet inden tidspunktet for lovbestemmelsernes ophævelse.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Dette lovforslag fremsættes med henblik på at få skabt grundlag for regeringens gennemførelse af EU's landdistriktsstøttepolitik, jf. Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) (herefter benævnt landdistriktsforordningen). Lovforslaget afløser lov om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteleven), bortset fra den del af nævnte lov, der vedrører yngre jordbruger-ordningen.

Den ny landdistriktslov skal udgøre en hovedhjørnesten i regeringens politik for udviklingen af landdistrikterne. Regeringen ønsker og arbejder for et stærkt og konkurrencedygtigt jordbrugserhverv, baseret på værditilvækst gennem innovative idéer. Udstrakte miljø- og nabohensyn samt en bevidst satsning på kvalitetsfødevarer skal være grundlaget for et fortsat konkurrencedygtigt jordbrugserhverv, der bidrager med arbejdspladser og naturpleje i landdistrikterne. Regeringen ønsker og arbejder desuden for, at de danske landdistrikter skal være attraktive steder at bo og arbejde. Der skal være livskvalitet, lokale arbejdspladser, og borgerne i landdistrikterne skal have mulighed for aktivt at tage ansvar for at forbedre egne levevilkår. Nærdemokratiet skal have gode betingelser, og det lokale potentiale skal realiseres. Endelig ønsker og arbejder regeringen for varierede landskaber, en rig natur og et rent miljø i landdistrikterne. Dette er vigtigt for en god livskvalitet for borgerne i landdistrikterne såvel som for hele befolkningen.

Lovforslaget følger op på de overordnede politiske prioriteringer fra EU-topmøderne i Lissabon og Göteborg. Den fornyede Lissabon-strategi fastlægger vækst og beskæftigelse som en topprioritet for Det Europæiske Fællesskab og for medlemslandene. Udviklingen skal være bæredygtig, så nutidens behov tilgodeses, men ikke på bekostning af kommende generationers muligheder.

I landdistriktsforordningen samt EU's strategiske retningslinier for landdistriktspolitikken udmøntes Lissabon- og Göteborg-konklusionerne i tre målsætninger:

- Forbedret konkurrenceevne i jordbruget gennem støtte til omstilling, udvikling og innovation.
- Forbedret miljø, natur og landskab gennem støtte til forvaltning af arealer.
- Forbedret livskvalitet i landdistrikterne og tilskyndelse til diversificering af den økonomiske aktivitet.

Lovforslaget er den nationale udmøntning af landdistriktsforordningen.

Lovforslaget har fire hovedmål, som er at fremme:

- Stærkere konkurrencekraft i jordbrugs-, fødevare- og skovbrugssektoren
- Flere iværksættere og lokale arbejdspladser i landdistrikterne
- Varierede landskaber, rig natur og rent miljø
- Attraktive levevilkår i landdistrikterne, der bidrager til at styrke sammenhængen mellem land og by

Lovforslaget skal fremme erhvervsudvikling inden for jordbrugs-, fødevare- og skovbrugssektoren ved blandt andet at understøtte en tættere sammenhæng mellem forskning, udvikling, afprøvning, demonstration og anvendelse inden for de nævnte sektorer. Lovforslaget skal bidrage til hurtigere udbredelse af ny viden på området. Landbruget, gartneriet og skovbruget står desuden over for skærpede miljøkrav og forbrugerønsker til udbuddet af kvalitetsfødevarer, herunder til økologiske fødevarer. Lovforslaget skal fremme en produktion, der er konkurrencedygtig og bæredygtig på samme tid.

Lovforslaget skal desuden bidrage til, at der fortsat værnes om miljøet og naturen i Danmark. Målet er at fremme en miljømæssigt bæredygtig jordbrugsproduktion og en god naturtilstand som fastslået i de nationale handlingsprogrammer og internationale aftaler.

Lovforslaget skal endvidere styrke nærdemokratiet i landdistrikterne. Borgerne skal have medbestemmelse og mulighed for medejerskab og indflydelse på udviklingen i lokalområdet, og der skal skabes lokale arbejdspladser og attraktive bosætningsvilkår.

Forberedelse af det nye landdistriktsprogram 2007-2013 og den nye landdistriktslov blev igangsat i 2005 med dialogmøder med fagfolk, regionale borgermøder og en national ministerkonference. Formålet var at inddrage borgere med holdninger og ideer til udviklingen i landdistrikterne i Danmark. I lovforslaget er inddraget disse konsultationer såvel som de fælles EU-prioriteringer, der er udtrykt i Lissabon- og Göteborg-konklusionerne.

2. Baggrund for lovforslaget

Baggrunden for lovforslaget er behovet for at tilpasse den danske landdistriktspolitik som følge af vedtagelsen af landdistriktsforordningen. Forordningen afløser forordning 1257/1999 og udgør grundlaget for landdistriktspolitikken i perioden 2007-2013.

Med lovforslaget gives ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (fødevareministeren) mulighed for administrativt at fastsætte regler om gennemførelsen af forordningens enkelte støtteordninger under hensyntagen til den nationale strategiplan og landdistriktsprogrammet.

Programmet er et dynamisk og fleksibelt redskab, der løber over en 7-årig periode. Der vil således være behov for løbende tilpasninger i programmet. Lovforslaget giver fødevareministeren mulighed for løbende administrativt at tilpasse lovforslagets støtteordninger.

Ændringer i programmet kan komme på tale som opfølgning på den løbende overvågning samt evaluering af programmets gennemførelse, som følge af den strukturelle og økonomiske udvikling i landdistrikterne, budgetmæssige forhold, ændringer i forordningsgrundlaget, direktiver og beslutninger, og som følge af en omprioritering inden for de budgetmæssige og forordningsmæssige rammer.

På den baggrund giver lovforslaget en forholdsvis bred ramme for gennemførelse af programmet.. De nærmere betingelser for tilskud, herunder detaljerede oplysninger om støttebetingelser, støttesatser og lignende, vil blive fastsat ved bekendtgørelse. .

Den nærmere udformning af den nationale strategi og program, vil ske efter forudgående orientering af Folketinget. Folketinget vil i øvrigt blive orienteret ved væsentlige ændringer i programperioden.

Den forordningsmæssige baggrund for lovforslaget er:

- Rådets forordning (EF) nr. 1698 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) (landdistriktsforordningen) og om ophævelse af rådets forordning 1257/1999 og ophævelse af art. 21, stk. 2, i forordning (EF) nr. 950/97 med virkning fra 1. januar 2007.
- Kommissionens gennemførelsesforordning, der fastlægger detaljerede bestemmelser for implementeringen af landdistriktsforordningen. Forordningen ventes udstedt i efteråret 2006.
- Kommissionens kontrolforordning, der fastlægger detaljerede bestemmelser for kontrollen af støtteordninger efter landdistriktsforordningen.
- Kommissionens overgangsforordning, der fastlægger detaljerede bestemmelser for overgangen mellem de to programperioder og behovet for at foretage de nødvendige tilpasninger som følge af, at Fællesskabsinitiativet LEADER overføres fra forordning (EF) nr. 1260/1999 af 21. juni 1999 om vedtagelse af generelle bestemmelser for strukturfondene (strukturfondsforordningen) til landdistriktsforordningen.

EU-reformen Dagsorden 2000 indebærer en reform af den fælles landbrugspolitik og en koordinati-on af støtteindsatsen med henblik på udvikling af landdistrikterne. Landdistriktspolitikken sigter på

at genoprette og udvikle landdistrikternes konkurrenceevne og dermed bidrage til at bevare og skabe beskæftigelse i landdistrikterne.

Ved reformen af den fælles landbrugspolitik i juni 2003 og april 2004 blev der indført gennemgribende ændringer, der får stor indflydelse på økonomien i landdistrikterne i hele EU.

Kommissionen har i de fælles strategiske retningslinier, som er vedtaget af Rådet, sammenfattet de nuværende udfordringer i landdistrikterne til at være:

- Socioøkonomiske udfordringer – lave indkomster, lavere erhvervsfrekvens for kvinder, mindre udviklet servicesektor, færre højtuddannede og færre med adgang til bredbånd.
- Miljømæssige udfordringer – ammoniakudledning, eutrofiering, jordforringelse og faldende biodiversitet samt klimaforandringer.

Kommissionen har defineret 3 hovedformål for landdistriktspolitikken: Konkurrencedygtighed, miljø og landskab, samt generel landdistriktsudvikling, hvilket følger af konklusionerne fra Salzburg-konferencen i 2003 om EU's landdistriktspolitik og konklusionerne fra det Europæiske Råd i Lissabon og Göteborg om at gøre EU til det mest konkurrencedygtige, vidensbaserede økonomiske område inden 2010 samt at understøtte miljømæssig og social bæredygtighed.

Kommissionen fremhæver, at vigtigheden af EU-dimensionen i landdistriktsudviklingen ligger i

- at ledsage og komplementere yderligere reform af den fælles landbrugspolitik og at sikre sammenhæng med instrumenterne og politikken under søjle 1 i den fælles landbrugspolitik, og
- at bidrage til andre prioriterede EU-politikker, herunder bæredygtig forvaltning af naturressourcer, innovation og konkurrencedygtighed i landdistrikterne og økonomisk og social samhørighed.

Politikken foreslås realiseret gennem finansiering fra en enkelt landdistriktsfond med fokus på bl.a. fælles EU-strategier, forenkling, større sammenhæng mellem støtteordningerne og mellem programmerne, højere grad af uddelegering af ansvar, øget gennemsigtighed samt styrket overvågning og evaluering. Der er ifølge Kommissionen desuden behov for at etablere dialog på alle niveauer af aktører, skabe netværk og udveksle erfaringer.

Forordningen fastsætter:

- Generelle regler for EU-støtte til landdistriktsudvikling.
- Målsætninger for politikken for landdistriktsudvikling.
- Strategisk ramme for landdistriktsudvikling.
- Akser og støtteordninger for landdistriktsudvikling.
- Regler for samarbejde, programmering, evaluering, finansiel styring, overvågning og kontrol.

Det fremgår af forordningen, at det enkelte medlemsland skal fastsætte strategiske retningslinjer for udvikling af landdistrikter i en national strategi, herunder beskrivelse af ordningerne og bidraget fra fonden (ELFUL). I henhold til forordningen skal der endvidere udarbejdes et landdistriktsprogram for de berørte områder.

Forordningen opstiller krav om, at strategiplanen og landdistriktsprogrammet skal vedtages i tæt samarbejde med ”partnerskabet”, der består af regionale og lokale myndigheder og andre offentlige

myndigheder, arbejdsmarkedets parter og økonomiske interesseorganisationer samt andre relevante aktører i landdistrikterne.

Med henblik på idéudvikling er der således i perioden maj til september 2005 holdt 3 møder med 3 specialistgrupper inden for landdistriktsudvikling og 6 regionale debatemøder med deltagelse af lokale myndigheder, interesseorganisationer, forskningsinstitutioner, foreninger og borgere. Idéfasen afsluttedes med en ministerkonference den 27. september 2005.

Fødevareministeriet har herefter udarbejdet udkast til national strategi. Udformningen af de overordnede retningslinier for den nationale strategi har været drøftet i regeringen. Regeringen har i den sammenhæng besluttet en overordnet fordeling af midler til aktiviteterne for 2007 og 2008. I disse år skal 43 pct. af de nye EU-midler anvendes til beskæftigelsesfremme og forbedrede levevilkår og 57 pct. til miljøforbedringer. Efter afslutning af høringsfasen og drøftelsen med Folketingets partier færdiggøres strategi og program. Strategi og program forventes fremsendt til Europa-Kommissionen i december 2006.

Miljøministeriet forestår lovgivning for så vidt angår udmøntningen af skovforanstaltningerne i programmet.

I medfør af den nye landdistriktsforordning kan der ydes støtte til foranstaltninger inden for 3 tematiske akser:

1. Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne, herunder:

- Erhvervsuddannelse og information.
- Etablering af unge landbrugere.
- Førtidspensionering.
- Anvendelse af rådgivningstjenester.
- Oprettelse af drifts-, vikar- og rådgivningstjenester.
- Modernisering af bedrifter.
- Forbedring af skovenes økonomiske værdi.
- Forøgelse af værdien af landbrugs- og skovbrugsprodukter.
- Samarbejde om udvikling af nye produkter, processer og teknologier i landbrugs- og fødevareresektoren.
- Forbedring af infrastruktur af betydning for udvikling og tilpasning af landbrug og skovbrug.
- Genopretning af landbrugets produktionspotentiale efter skader som følge af naturkatastrofer.
- Opfyldelse af normer baseret på EU-lovgivningen.
- Landbrugeres deltagelse i ordninger for fødevarer kvalitet.
- Oplysnings- og markedsføringsaktiviteter.
- Semisubsistenslandbrug.
- Producentsammenslutninger.

2. Forbedring af miljø og landdistrikter, herunder:

- Betalinger for naturbetingede ulemper i bjergområder og betalinger i andre områder med ulemper.
- Natura 2000-betalinger og betalinger i forbindelse med direktiv 2000/60/EF.
- Betalinger for miljøvenligt landbrug.
- Betalinger for dyrevelfærd.
- Ikke produktive investeringer.
- Første skovrejsning på landbrugsarealer.
- Første etablering af skovlandbrugssystemer på landbrugsarealer.
- Første skovrejsning på andre arealer end landbrugsarealer.
- Natura 2000-betalinger.
- Betalinger for miljøvenligt skovbrug.
- Genetablering af potentialet i skovbruget og indførelsen af forebyggende aktioner.

3. Livskvaliteten i landdistrikterne og diversificering af økonomien

- Diversificering til ikke-landbrugsaktiviteter.
- Støtte til oprettelse og udvikling af mikrovirksomheder.
- Støtte til fremme af turisme.
- Basale tjenester for økonomi og befolkning i landdistrikterne.
- Fornyelse og udvikling af landsbyer.
- Bevarelse og opgradering af landdistrikternes natur- og kulturarv.
- Uddannelses- og informationsforanstaltning for økonomiske aktører inden for de områder, der er omfattet af akse 3.
- Kompetenceudviklings- og informationskampagneforanstaltninger med henblik på udarbejdelse og gennemførelse af en lokal udviklingsstrategi.

Forordningen stiller krav om, at medlemsstaten skal etablere samarbejde (partnerskab) mellem myndigheder, andre relevante offentlige myndigheder og interesseorganisationer m.v.

Partnerskabet skal omfatte forberedelse og monitorering af den nationale strategiplan, såvel som forberedelse, implementering og monitorering af det nationale program. Nærmere regler herom vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Samarbejdet kan vedrøre følgende ordninger:

- Gennemførelse af lokale udviklingsstrategier for at nå målene i en eller flere af de andre akser.
- Gennemførelse af samarbejdsprojekter.
- Drift af lokale aktionsgrupper.
- Nationalt landdistriktsnetværk.

Det bemærkes, at foranstaltningen vedrørende førtidspensionering, foranstaltningen vedrørende yngre jordbrugere og foranstaltningen vedrørende oprettelse af drifts-, vikar- og rådgivningstjenester fortsat ikke agtes gennemført i Danmark, men at en stillingtagen til hvilke af de øvrige støtteordninger, der skal gennemføres blandt andet beror på resultatet af idé- og debatfasen, som beskrevet ovenfor.

3. Gældende ret

Fødevareministeren fremsatte den 27. oktober 1999 lovforslag til en landdistriktsstøttelov, hvorved en række støtteordninger under Fødevareministeriets område rettet mod udvikling af landdistrikterne samledes i én lov med det formål at bidrage til en bæredygtig udvikling af landdistrikterne, som især fremmer miljømæssige, økonomiske og sociokulturelle forhold.

Lovforslaget blev vedtaget af Folketinget som lov nr. 338 af 17. maj 2000 – landdistriktsstøtloven. Lovens enkelte dele blev derefter indarbejdet i et dansk landdistriktsprogram, og efter Europa-Kommissionens godkendelse af programmet blev de enkelte dele af loven sat i kraft.

3.1. Landdistriktsprogrammets tilskudsordninger

Det danske landdistriktsprogram for perioden 2000-2006 har som overordnet formål at sikre en bæredygtig udvikling af landdistrikterne, hvor befolkningens livsvilkår styrkes gennem forbedring af konkurrenceevnen, forbedrede indkomst- og beskæftigelsesmuligheder, beskyttelse af miljøet samt bevarelse af natur- og kulturværdier. En række støtteforanstaltninger har været gennemført på Fødevareministeriets område i programperioden, og disse beskrives kort nedenfor:

3.1.1. Tilskud til efteruddannelse inden for jordbrugserhvervene (efteruddannelsesordningen/kompetenceudvikling)

Under efteruddannelsesordningen kan der ydes tilskud til efteruddannelse af jordbrugere og skovbrugere og andre personer involveret i primær jordbrugs- og skovbrugsvirksomhed med henblik på at forbedre de faglige kvalifikationer. I forbindelse med implementeringen af de nye initiativer fra Regeringens Udvalg for Landdistriktsprogrammet (RUL) og opfølgningen på midtvejsrevisionen af den fælles landbrugspolitik blev efteruddannelsesordningen udvidet i 2005 og blev målrettet mod kompetenceudvikling i landdistrikterne, således at der efter denne ordning kan ydes tilsagn om tilskud til kompetenceudvikling af konsulenter, der er godkendt til at rådgive landmænd om opfyldelse af kravene vedrørende krydsoverensstemmelse (bedriftsrådgivning) og om udarbejdelse af naturplaner. Endvidere blev ordningen udvidet til også at omfatte tilsagn om tilskud til kompetenceudvikling af projektholdere, rådgivere og andre personer, der er involveret i aktiviteter til gavn for udviklingen i landdistrikterne.

3.1.2. Tilskud til bedriftsrådgivning og naturplaner

Efter denne ordning, som blev initieret af midtvejsreformen af den fælles landbrugspolitik og implementeret som en del af RUL-initiativerne, kan der ydes tilsagn om tilskud til rådgivning af landmænd, der gør brug af bedriftsrådgivningssystemet. Der kan endvidere bevilges tilsagn om tilskud til rådgivning af landmænd vedrørende udarbejdelse af naturplaner.

3.1.3. Tilskud til jordbrugere i ugunstigt stillede områder (ø-støtteordningen)

Efter ordningen kan der ydes tilskud til kompensation for produktionsmæssige ulemper for jordbrug i særligt udpegede områder, som omfatter 31 små og mellemstore øer.

3.1.4. Tilskud til miljøvenligt jordbrug

Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger indgik som instrument til at opretholde den i Vandmiljøplan II opnåede kvælstofreduktion. Desuden indgår foranstaltningerne som instrument i Pesticidhandlingsplan 2004-2009.

Endelig bidrager foranstaltningerne til en indsats i Natura 2000-områderne og medvirker dermed til at understøtte gennemførelsen af en række internationale forpligtelser som Fuglebeskyttelsesdirektivet og Habitatdirektivet.

Miljøvenligt jordbrug omfatter dels støtteordninger, der alene gælder for arealer beliggende i særligt følsomme landbrugsområder (SFL-områder), og dels generelle støtteordninger, der er uafhængige af arealernes beliggenhed (horisontale ordninger).

De tilskudsberettigede foranstaltninger, målrettet mod SFL-områderne, omfatter tilskud til nedsættelse af kvælstoftilførslen, etablering af efterafgrøder, miljøvenlig drift af græs- og naturarealer, etablering af ekstensive randzoner, etablering af braklagte randzoner samt miljøvenlig drift af vådområder. Herudover er der fra 2005 mulighed for at yde tilskud til anlæg af vådområder.

Under de generelle støtteordninger er det muligt at opnå tilskud til udarbejdelse af grønne regnskaber, til omlægning til økologisk jordbrugsproduktion og til miljøbetingsdrift (MB-tilskud).

Endelig er der mulighed for at yde tilskud til demonstrationsprojekter af betydning for de miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger og økologisk jordbrug samt til demonstrationsprojekter om bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer.

3.1.5. Lægivende og biotopforbedrende plantninger (læplantningsordningen)

Efter denne ordning kan der ydes tilskud til nyanlæg inkl. renholdelse vedrørende lægivende og biotopforbedrende beplantninger.

3.1.6. Forbedring af forarbejdning og afsætning af jordbrugsprodukter (strukturprojektordningen)

Efter denne ordning kan der ydes tilsagn om tilskud til projekter til forbedring af forarbejdningen og afsætningen af jordbrugsprodukter med henblik på at øge produkternes merværdi og konkurrencedygtighed. På denne baggrund kan virksomheder i fødevarerindustrien opnå tilskud til investeringer i projekter inden for en række prioriterede indsatsområder (miljø, arbejdsmiljø, hygiejne, fødevarer-sikkerhed, sporbarhed, dokumentation af produktionsprocesser, dyrevelfærd og økologi).

Som led i RUL-initiativerne og midtvejsreformen af den fælles landbrugspolitik er ordningen i slutningen af 2005 udvidet til også at omfatte projekter af særlig innovativ karakter med henblik på at fremme en videnbaseret udvikling og omstilling af fødevarersektoren og derigennem understøtte mulighederne for øgede vækstmuligheder i fødevarerhvervet.

3.1.7. Fremme af tilpasningen og udviklingen af landdistrikterne (artikel 33-ordningen)

Der kan ydes tilsagn til fremme af tilpasningen og udviklingen af landdistrikterne. De tilskudsberetigede foranstaltninger omfatter diversificering af aktiviteterne på jordbrugsområdet, tilvejebringelse af basale servicefaciliteter for erhvervslivet og befolkningen i landdistrikterne, renovering, sanering og udvikling af mindre byer i landdistrikterne samt beskyttelse og bevarelse af landdistrikternes kulturværdier, udvikling og forbedring af infrastruktur, der er forbundet med udviklingen af jordbruget, fremme af aktiviteter inden for turisme og håndværk og afsætning af kvalitetsprodukter fra jordbruget.

3.1.8. Tilskud til jordfordeling

Fra 2003 har det været muligt at yde tilsagn om tilskud til at gennemføre jordfordelinger under landdistriktsprogrammet med henblik på at forbedre arronderings-, struktur-, natur- og miljøforholdene. Jordfordelingerne sker i henhold til den gældende lov om jordfordeling.

3.1.9. Kvalitetsforbedring af fødevarer

Tilskudsordningen er indført i 2006 i medfør af RUL-initiativerne og som udmøntning af initiativerne i midtvejsreformen af den fælles landbrugspolitik i EU. Der kan ydes tilskud til producentgrupper, der informerer forbrugere og gør salg fremstød for fødevarerproduceret under én af EU's kvalitetsmærkeordninger eller en national kvalitetsordning.

3.1.10. Tilskud til investeringer i jordbrugsbedrifter (dyrevelfærdsordningen)

Ordningen indgik som en integreret del af landdistriktsprogrammet indtil lukningen af ordningen for nye ansøgninger i 2002. Indtil da havde det været muligt at yde tilskud til dyrevelfærdsinvesteringer på jordbrugsbedrifter. Der kunne ydes tilskud til investeringer i driftsbygninger m.v. på jordbrugsbedrifter. Ordningen har ikke været åben for nye ansøgninger i perioden 2003-2005, hvor der alene har været afløb på tidligere indgåede forpligtelser, men i 2006 er der indført en ordning målrettet investeringer i ny teknologi i jordbrugsbedrifter. Initiativet er en del af RUL-initiativerne.

3.1.11. Udviklings- og demonstrationsprojekter på jordbrugsbedrifter

Som led i RUL-initiativerne er der i 2006 blevet implementeret en tilskudsordning målrettet mod udviklings- og demonstrationsprojekter i gartneri- og landbrugserhvervet vedrørende forbedring af arbejdsmiljø, reduktion af energi-, kvælstof- og pesticidforbruget, reduktion af lugtgener og ammoniakfordampning, biogas- og gyllesepareringsanlæg samt forbedring af dyrevelfærd. Som led i projekterne kan der ydes tilskud til investeringer i udstyr og produktionsanlæg m.m., som er nødvendige for projektets gennemførelse.

3.1.12. Tilskud til betaling af ydelserne på yngre jordbruger-lån (YJ-lån)

Formålet med denne tilskudsordning var at lette yngre jordbrugeres adgang til at etablere sig på en bedrift for første gang. Jordbrugere under 40 år kunne bevilges tilsagn om ydelsestilskud i forbindelse med etableringen af et yngre jordbruger-lån i et realkreditinstitut.

Tilskudsordningen blev afskaffet ved ændringen af landdistriktsstøtteleven i 2003, jf. lov nr. 1159 af 19. december 2003. Ordningen havde hjemmel i § 4 i lov nr. 338 af 17. maj 2000. Der er i dag alene afløb på tilsagn meddelt på grundlag af ansøgninger indgivet inden den 1. januar 2004.

3.2. Fællesskabsinitiativet LEADER+

Ud over foranstaltninger under landdistriktsprogrammet kan der med hjemmel i den gældende landdistriktsstøttelej ydes tilskud til projekter under Fællesskabsinitiativet LEADER+.

I programperioden 2000-2006 var det samlede budget for det danske LEADER+ program på ca. 258 mio. kr. (34,6 mio. €), hvoraf EU medfinansierer 50 pct.

3.3. Aktiviteterne på tilskudsordningerne under landdistriktsstøtteleven

Aktiviteten på tilskudsordningerne under landdistriktsstøtteleven er vist i nedenstående tabel i form af tilsagnsgivningen i det pågældende finansår. Tilsagnsgivningen er inklusive EU-medfinansieringen. Budgettallene for 2006 er inklusive skønnet forbrug af opsparede midler.

Støtteordning (millioner kr.)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Efteruddannelsesordningen/kompetenceudvikling ¹	3,3	4,2	5,2	4,1	3,5	4,4	25,5
Tilskud til bedriftsrådgivning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	38,0
Tilskud til jordbrugere i ugunstigt stillede områder ¹	0,0	10,2	10,3	20,3	11,5	0,1	23,2
Forbedring af forarbejdningen og afsætningen af jordbrugsprodukter	0,0	82,2	0,0	0,0	49,9	49,5	100,4
Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger	225,3	161,3	249,1	220,9	586,1	301,3	116,3
Vådmarker		1,3	40,0	40,0	116,8	3,1	3,7
Særlig VMP III-indsats		0,0	0,0	0,0	0,0	2,3	90,4
Demonstrationsprojekter vedr. miljøvenligt jordbrug	1,1	7,2	12,3	22,6	14,3	10,6	12,2
Udviklings- og demonstrationsprojekter på jordbrugsbedrifter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	54,0
Økologitilskud, herunder miljøbetings tilskud	291,5	124,8	108,6	138,3	447,5	221,3	305,4
Læggende- og biotopforbedrende plantninger	36,9	17,9	20,7	19,2	18,5	17,4	22,4
Fremme af tilpasningen og udviklingen af landdistrikter ²	0,0	29,1	44,1	26,1	53,6	54,7	47,2
Kvalitetsforbedring af fødevarer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,0
Tilskud til jordfordelinger	0,0	0,0	0,0	0,2	6,7	8,6	10,7
Yngre jordbruger-ordningen ¹	93,3	88,9	88,4	88,5	75,8	53,0	43,5
Fællesskabsinitiativet LEADER+ ²	0,0	0,0	23,2	28,8	28,2	38,0	9,0

¹ Er en udbetalingsordning. Fra 2006 er efteruddannelsesordningen/kompetenceudvikling en tilsagnsordning.

² Regnskabstallene 2001-2005 er inklusive EU-medfinansieringen af projekter, hvortil kommuner og andre offentlige myndigheder end Fødevareministeriet har bevilget tilskud.

4. Lovforslagets indhold

Lovforslaget er opbygget med en fælles formålsparagraf (kapitel 1), samling af de ordninger, hvorefter der kan ydes tilskud (kapitel 2), administrative bestemmelser (kapitel 3), straffebestemmelser m.v. (kapitel 4) og ikrafttrædelsesbestemmelser m.v. (kapitel 5).

4.1. Støtteordninger

Hensigten med lovforslaget er at give mulighed for at gennemføre samtlige støtteordninger i landdistriktsforordningen med undtagelse af forordningens art. 22 om etablering af unge landbrugere, art. 23 om førtidspensionering og art. 25 om oprettelse af drifts-, vikar- og rådgivningstjenester. Artiklerne 34 og 35 retter sig alene mod de nye medlemslande. Endelig er størstedelen af skovbrugsområdet ikke en del af støtteordningerne i landdistriktsloven. Skovområdet er omfattet af lovgivning under Miljøministeriet.

4.1.1. Foranstaltninger til at fremme viden og kompetence

a) Kompetenceudvikling og vidensformidling inden for jordbrugs- og skovbrugssektoren.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til erhvervsuddannelse og information, herunder formidling af videnskabelig viden og innovativ praksis, af personer inden for jordbrugs-, fødevare- og skovbrugssektoren.

Efter forordningen kan der ikke ydes tilskud til kurser eller praktik, som indgår i den normale jordbrugs- og skovbrugsuddannelse på sekundærtrinnet eller derover.

b) Jordbrugeres anvendelse af rådgivningstjenester.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til jordbrugeres brug af rådgivningstjenester for generelt at opnå bedre resultater på bedriften.

4.1.2. Foranstaltninger til omstrukturering og udvikling samt fremme af innovation

a) Modernisering af jordbrugsbedrifter.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til materielle og immaterielle investeringer på bedrifterne. Investeringerne skal efter landdistriktsforordningen medføre en generel forbedring af bedriftens resultater og skal følge fællesskabsreglerne for den pågældende investering. Der kan kun ydes støtte til nylig indførte fællesskabsnormer, dvs. normer, der er blevet obligatoriske inden for de seneste 36 måneder.

b) Forøgelse af jordbrugsprodukters værdi.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til materielle og immaterielle investeringer, der vedrører forarbejdning og afsætning af landbrugs- og skovbrugsprodukter.

Forarbejdning og afsætning af produkter kan i medfør af forordningen alene støttes, hvis produkterne er omfattet af Traktatens bilag herom (bilag 1). Der skal endvidere være tale om udvikling af nye produkter, processer og teknologi.

c) Samarbejde om udvikling af nye produkter, processer og teknologi i jordbrugs- og fødevarersektoren.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til fremme af samarbejdet mellem jordbrugere, føde- og råvareforberedningsindustrien og/eller tredjepart. Støtten skal bidrage til at dække omkostningerne ved samarbejdet.

d) Forbedring og udvikling af infrastruktur af betydning for udviklingen og tilpasningen af jordbrug.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til initiativer, der kan give adgang til jordbrugsarealer og initiativer til jordfordeling og -forbedring, energiforsyning og vandforvaltning.

e) Genopretning af jordbrugets produktionspotentialer efter skader som følge af naturkatastrofer.

Efter lovforslaget kan der ydes tilskud til genopretning af jordbrugets produktionspotentialer efter skader som følge af naturkatastrofer og til indførelse af passende forebyggende aktioner.

4.1.3. Foranstaltninger til forbedring af jordbrugsproduktionens og jordbrugsprodukternes kvalitet

a) Jordbrugeres tilpasning til strenge normer baseret på EU-lovgivningen.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til opfyldelse af strenge normer baseret på EU-lovgivning. Det drejer sig om normer inden for miljøbeskyttelse, folkesundhed, dyre- og plantesundhed, dyrevelfærd og sikkerhed på arbejdspladsen. Der skal efter forordningen være tale om normer, der er nyindført i national lovgivning. Der kan højst ydes støtte i 5 år, efter at normen er blevet obligatorisk. Støttebeløbene er faldende over årene.

b) Jordbrugeres deltagelse i ordninger vedrørende fødevarerens kvalitet.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til deltagelse i mærkningsordninger for fødevarer og landbrugsprodukter til konsum. Opfyldelse af obligatoriske normer er efter forordningen ikke støt-teberettigede. Støtten udbetales årligt som et incitament til at deltage i kvalitetsmærkningsordninger og beregnes ud fra omkostningerne ved at deltage i ordningerne. Støtten kan højst ydes i fem år.

c) Producenters informations- og markedsføringsaktiviteter, når det gælder produkter, der er omfattet af ordninger vedrørende fødevarerens kvalitet.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til producentgrupper til information og markedsføring af kvalitetsprodukter.

4.1.4. Foranstaltninger vedrørende bæredygtig anvendelse af jordbrugsarealer

a) Jordbrug i ugunstigt stillede områder.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til ugunstigt stillede områder (udpegede områder). Støtten udbetales ifølge forordningen som kompensation for jordbrugernes ekstraomkostninger og indkomstab som følge af ulemperne ved en produktion i det pågældende område. Jordbrugeren skal drive jordbrug på stedet i mindst 5 år.

Det er en betingelse for støtte, at jordbrugeren på hele bedriften overholder reglerne om krydsoverensstemmelse, som også er gældende for at modtage støtte under enkeltbetalingsordningen.

b) Natura 2000-forpligtelser og forpligtelser i forbindelse med vandrammedirektivet.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til kompensation for omkostninger og indkomstab som følge af ulemper i de pågældende områder i forbindelse med gennemførelse af Natura 2000, jf. direktiv 79/409/EØF, 92/43/EØF og 2000/60/EF.

Det er en betingelse for støtte, at jordbrugeren på hele bedriften overholder reglerne om krydsoverensstemmelse, som også er gældende for at kunne modtage støtte under enkeltbetalingsordningen.

c) Miljøvenligt jordbrug.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til miljøvenligt jordbrug. Jordbrugeren skal efter forordningen frivilligt påtage sig forpligtelser om at drive miljøvenligt jordbrug. Der kan endvidere ydes støtte til andre arealforvaltere. Støtten kan kun ydes til forpligtelser, der er mere vidtgående end obligatoriske normer. Forpligtelserne skal ifølge forordningen som hovedregel indgås for en periode fra fem til syv år.

Støtten ydes på årsbasis og skal dække ekstraomkostninger og indkomstab som følge af den indgåede forpligtelse.

Støtten kan endvidere ydes med henblik på bevarelse af genetiske ressourcer i jordbruget.

Det er en betingelse for støtte, at jordbrugeren på hele bedriften overholder reglerne om krydsoverensstemmelse, som også er gældende for at modtage støtte under enkeltbetalingsordningen. Jordbrugeren skal derudover overholde minimumskrav vedrørende brug af gødningsstoffer og plantebeskyttelsesmidler samt andre relevante obligatoriske krav fastsat i national lovgivning og anført i programmet.

d) Dyrevelfærd.

I medfør af lovforslaget kan der ydes tilskud til jordbrugere, der frivilligt påtager sig forpligtelser på dyrevelfærdsområdet. Støtten kan ifølge forordningen kun ydes til opfyldelse af krav, der er mere vidtgående end obligatoriske normer. Forpligtelsen skal som hovedregel indgås for en periode på mellem fem og syv år.

Støtten ydes på årsbasis og skal dække ekstraomkostninger og indkomstab som følge af den indgåede forpligtelse.

Det er en betingelse for støtte, at jordbrugeren på hele bedriften overholder reglerne om krydsoverensstemmelse, som også er gældende for at kunne modtage støtte under enkeltbetalingsordningen.

e) Ikke-produktive investeringer.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til ikke-produktionsfremmende investeringer, som er forbundet med at opfylde forpligtelser, der er påtaget som led i foranstaltningen om miljøvenligt jordbrug, eller andre mål for jordbrugsmiljø, herunder investeringer på bedrifter, som for offentligheden øger herlighedsværdien af et Natura 2000-område eller andre områder af høj natur- og landskabsmæssig værdi. Områderne skal være udpeget i programmet.

4.1.5. Foranstaltninger til diversificering af økonomien i landdistrikterne

a) Diversificering, der rækker ud over jordbrugsaktiviteter.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til diversificering af ikke-jordbrugsaktiviteter.

b) Oprettelse og udvikling af mikrovirksomheder for at fremme iværksætterkultur og udvikle den økonomiske struktur.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til etablering og udvikling af mikrovirksomheder som defineret i Kommissionens henstilling 2003/361/EF.

c) Fremme af turismen.

I medfør af lovforslaget kan der ydes tilskud til udvikling og/eller markedsføring af turisme i landdistrikterne, herunder til infrastruktur til informationscentre, opsætning af skilte ved seværdigheder, adgang til naturområder og overnatningsmuligheder i mindre omfang.

4.1.6. Foranstaltninger til forbedring af livskvaliteten i landdistrikterne

a) Basale tjenester for økonomi og befolkning i landdistrikterne.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til oprettelse af basale tjenester for landsbyer eller grupper af landsbyer og dermed forbunden infrastruktur.

b) Fornyelse og udvikling af landsbyer.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til fornyelse og udvikling af landsbyerne.

c) Bevarelse og opgradering af landdistrikternes natur- og kulturarv.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til fornyelse af landsbyerne og beskyttelse af natur- og kulturarv, herunder udarbejdelse af naturplaner og undersøgelse og investeringer, der er forbundet med bevarelse, genopretning og opgradering af kulturværdier.

4.1.7. Uddannelses- og informationsforanstaltninger for økonomiske aktører inden for de områder, der er omfattet af § 2, nr. 1 og 2, i lovforslaget.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til uddannelse og information. Der kan ikke ydes støtte til grunduddannelser.

4.1.8. Kompetenceudviklings- og informationskampagneforanstaltninger med henblik på udarbejdelse og gennemførelse af en lokal udviklingsstrategi

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til undersøgelse af et lokalområde, spredning af informationer om undersøgelser og om lokale udviklingsstrategier samt uddannelse af de personer, der står for undersøgelserne og udviklingsstrategierne. Endvidere er der mulighed for uddannelse rettet mod varetagelsen af PR-arbejde for personer med ledelsesfunktioner.

4.1.9. Anvendelse af Leader-metoden

a) Lokale aktionsgrupper.

Art. 62 i landdistriktsforordningen vedrører krav til lokale aktionsgrupper, og art. 63 vedrører støttemuligheder i relation hertil.

b) Gennemførelse af lokale strategier.

I henhold til landdistriktsforordningen skal initiativer, der gennemføres i henhold til en lokal strategi, svare til de foranstaltninger, der i landdistriktsforordningen er fastlagt for de øvrige akser.

c) Samarbejde.

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til samarbejde mellem områder eller til tværnationale projekter.

4.2. Administration af loven

Bestemmelserne i lovforslaget svarer i vidt omfang til bestemmelserne i den gældende lov, herunder bestemmelserne om hjemmel til delegation til private.

Det er et overordnet princip for landdistriktsprogrammet, at der sikres en høj grad af lokal indflydelse på de dele af programmet, der har særlig lokal/regional betydning. Det betyder, at forordningens akse 3 om livskvaliteten i landdistrikterne og diversificering af økonomien overvejende søges gennemført ved hjælp af Leader-metoden. Leader-metoden vil også i et vist omfang blive inddraget ved aktiviteter, som hører til de andre akser. Leader-metodens væsentlige karakteristika er, at lokale aktionsgrupper udarbejder en lokal udviklingsstrategi for området. De disponerer over et budget under landdistriktsprogrammet og kan inden for rammerne af dette budget prioritere og indstille projekter, der bidrager til gennemførelse af udviklingsstrategien. Fødevareministeriet træffer endelig beslutning om tilskud.

For programmet samlet set, bliver der derfor tale om to procedurer:

1. En procedure med lokal indstilling, hvor der centralt hovedsagelig er tale om legalitetskontrol. Ved lokal indstilling menes Leader-metoden - og dermed indstilling fra den lokale aktionsgruppe.
2. En procedure, hvor støtteudmåling og tilsavnsgivning er baseret på centralt forankrede retningslinjer.

Fødevareministeren vil fastsætte de overordnede rammer for aktionsgruppernes sammensætning blandt andet med henblik på at sikre god koordinering med kommuner og regioner. Den eller de relevante kommunalbestyrelser og det regionale vækstforum vil altid være repræsenteret i aktionsgruppens bestyrelse.

I henhold til forordningen skal de lokale aktionsgrupper udarbejde en lokal udviklingsstrategi. De lokale aktionsgruppers arbejde skal fremme borgerinddragelse og nærdemokrati. Civilsamfundet i aktionsgruppens område bør således i videst mulig omfang inddrages i forbindelse med udarbejdelse af den lokale udviklingsstrategi og efterfølgende ved dens gennemførelse.

De lokale udviklingsstrategier skal samordnes med regionale og kommunale interesser og strategier. Strategierne skal godkendes af det regionale vækstforum efter høring i kommunen, inden den sendes til godkendelse i Fødevareministeriet.

For at understøtte processen med etablering af lokale aktionsgrupper og med at igangsætte og koordinere aktiviteter under programmet kan der ansættes en landdistriktsrådgiver/koordinator. Som udgangspunkt bør der være en rådgiver for hver lokal aktionsgruppe. Landdistriktsrådgiveren skal i øvrigt fungere som bindeled mellem de lokale aktionsgrupper og Fødevareministeriet. Landdistriktsrådgiverne ansættes lokalt og kan medfinansieres via landdistriktsprogrammet.

Fødevareministeren er ansvarlig for administrationen af samtlige foranstaltninger under den foreslåede lov overfor De Europæiske Fællesskaber, uanset om der er sket delegation til private organisationer. Det foreslås derfor i lovforslagets § 13, stk. 4, at fødevareministeren kan fastsætte vilkårene for, at den bemyndigede kan udøve fødevareministerens beføjelser. Det foreslås endvidere, at fødevareministeren bevarer sin fulde instruktionsbeføjelse. Fødevareministeren kan således instruere private organisationer, i det omfang disse udøver fødevareministerens beføjelser, på linje med institutioner under Fødevareministeriet.

Det er hensigten, at fødevareministeren efter drøftelse med justitsministeren i forbindelse med en delegation til en privat organisation vil fastsætte regler om, at forvaltningsloven og offentlighedsloven helt eller delvist skal gælde for den pågældende organisation, hvortil beføjelser delegeres. Dette vil ske med hjemmel i § 1, stk. 2, i forvaltningsloven og § 1, stk. 2, i offentlighedsloven og vil blandt andet medføre, at regler om tavshedspligt og aktindsigt skal iagttages af den private organisation, som får beføjelser til at træffe visse afgørelser efter regler udstedt i medfør af loven.

5. Administrative konsekvenser for staten

De administrative konsekvenser afhænger af den konkrete udmøntning af de nye tilskudsmuligheder under landdistriktsprogrammet - både for så vidt angår hvilke støtteordninger, der etableres, og hvilken administrationsmodel, der vælges.

Indførelse af nye foranstaltninger med hjemmel i de nye bemyndigelser skønnes at kunne få administrative konsekvenser for staten. Udarbejdelse af ansøgningsskemaer og vejledningsmateriale nødvendiggør en administrativ indsats i Fødevareministeriet. Herudover vil der kunne blive tale om en administrativ indsats i forbindelse med informationskampagner vedrørende sådanne foranstaltninger, ligesom der må forventes en vis administrativ belastning i forbindelse med opbygningen af og driften af IT-systemer vedrørende disse foranstaltninger.

På baggrund af reglerne i landdistriktsforordningen om principperne for støtte fra den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) vil medfinansieringen fra EU blive udbetalt fra denne fond. Dette medfører, at administrationen og kontrollen skal følge fondens regler. For administrationen indebærer dette krav om flere kontrollerende led i sagsbehandlingen, funktionsadskillelse, fuldstændig beskrivelse af sagsgange, checklister, rapporter til Europa-Kommissionen samt IT-sikkerhed. I forhold til gældende regler forventes der navnlig at blive stillet større krav vedrørende såvel den administrative som den fysiske kontrol.

Eventuelle merudgifter ved administration af de nye foranstaltninger vil blive afholdt inden for Fødevareministeriets samlede bevillingsrammer.

6. Økonomiske konsekvenser for staten

Der er i EU-regi vedtaget en omfattende ændring af landdistriktspolitikken, hvilket er udmøntet i den nye forordning for landdistriktsstøtte for perioden 2007-2013. Den fremtidige politik på landdistriktsområdet bygges op omkring 3 overordnede tematiske akser for landdistriktsudvikling: 1) Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne, 2) Arealforvaltning, miljø og landskab og 3) Diversifikation og livskvalitet i landdistrikterne. Derudover er Leader-tilgangen integreret som en lokal udviklingsstrategi.

For at sikre balance mellem akserne er det forordningsbestemt, at akse 1 og 3 hver skal udgøre mindst 10 % af programmets samlede EU-budget, og at akse 2 skal udgøre mindst 25% af EU-budgettet. Der kan således frit disponeres over 45 % af EU-budgettet tildelt det enkelte medlemsland.

Der skal allokeres mindst 5 % af programmets samlede EU-budget til foranstaltninger gennemført med Leader-metoden. Disse foranstaltninger kan rette sig mod hvilken som helst af de 3 akser.

EU-medfinansieringen er fastsat til maksimalt 50 % for akse 1 vedrørende konkurrenceevne og akse 3 vedrørende bredere landdistriktsudvikling, samt for teknisk assistance. For akse 2 vedrørende landskabsforvaltning og Leader-initiativet er den maksimale EU-medfinansiering fastsat til 55 %.

I punktform ser fordelingen således ud:

- Akse 1: Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne har en budgetandel på minimum 10 % af det tildelte EU-budget med krav om mindst 50 % national medfinansiering.
- Akse 2: Arealforvaltning, miljø og landskab har en budgetandel på minimum 25 % af det tildelte EU-budget med krav om mindst 45 % national medfinansiering.

- Akse 3: Diversifikation af økonomien og livskvaliteten i landdistrikterne har en budgetandel på minimum 10 % af det tildelte EU-budget med krav om mindst 50 % national medfinansiering.
- Leader: Mindst 5 % af midlerne skal allokeres til Leader med krav om mindst 45 % national medfinansiering.

Danmarks andel af EU's midler til landdistriktsudvikling vil i gennemsnit udgøre 473 mio. kr. om året i programperioden (løbende priser). For at kunne disponere over EU-bevillingerne forudsættes, at der tilvejebringes national finansiering, der matcher EU-medfinansieringen.

Den del af lovforslaget, der skaber hjemmel for fødevareministeren til at etablere støtteordninger og yde tilskud inden for de nye indsatsområder i landdistriktsforordningen, som følge af den nye forordning, har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser for staten. De økonomiske konsekvenser afhænger af og på hvilken måde de foreslåede hjemler til at yde tilskud til foranstaltninger inden for de nye indsatsområder i landdistriktsforordningen konkret bliver udmøntet.

7. Administrative konsekvenser for regioner og kommuner

Lovforslaget skønnes ikke at få direkte administrative konsekvenser for regioner og kommuner.

Det forventes dog, at de relevante kommunale og regionale myndigheder deltager aktivt i de lokale aktionsgrupper, der lokalt skal udvikle strategier og indstille visse projekttyper til støtte. Det er hensigten, at disse grupper organiseres som foreninger, hvor myndighederne indgår på lige fod med andre private interessenter. Der er således ikke tale om en kommunal eller regional lovpligtig opgave.

8. Økonomiske konsekvenser for regioner og kommuner

Gennemførelse af landdistriktsprogrammet for perioden 2007-2013 skal ske i et tæt samarbejde mellem Europa-Kommissionen, myndigheder og private aktører. Der vil blive tale om et udstrakt samarbejde mellem de statslige myndigheder på den ene side og de nye kommuner og regioner på den anden side.

Den nationale medfinansiering kan tilvejebringes fra flere forskellige kilder. Den kan stamme fra statslige myndigheder, herunder Fødevareministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Miljøministeriet, Videnskabsministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Også regionsrådene og kommunerne, promille- og produktionsafgiftsfonde, vandværker og private fonde med almennyttig karakter kan bidrage med den nødvendige nationale offentlige medfinansiering, der skal tilvejebringes for at kunne udnytte den til rådighed værende EU-ramme.

For at opnå en afbalanceret prioritering mellem landdistriktsforordningens fokusområder har EU's landbrugsministre aftalt budgetandele for medlemslandenes indsatser under forordningens 3 akser. Akserne sætter de indholdsmæssige rammer for de nationale programmer, og med budgetandele opnår EU sikkerhed for, at alle de højt prioriterede EU-fokusområder indgår i samtlige landes programmer.

Lovforslaget medfører udgifter for de kommuner og regioner, der vælger at deltage aktivt i udmøntningen af programmet til at afholde udgifter til administration og eventuelt tilskud til foranstaltninger omfattet af lovforslaget. Der vil særligt være tale om udgifter til deltagelse i de lokale aktionsgrupper samt til ansættelse af landdistriktsrådgivere.

9. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget skønnes at have positive økonomiske konsekvenser for jordbrugserhvervet, idet der tilvejebringes en række muligheder for virksomheder og jordbrugsbedrifter for efter ansøgning at kunne opnå offentligt tilskud til gennemførelse af en række projekter og aktiviteter til udvikling af landdistrikterne samt tilskud som kompensation for udgifter ved særlig miljømæssig drift eller i forbindelse med produktionsmæssige ulemper.

Tilskudsordningerne i medfør af lovforslaget vil få et ændret indhold i forhold til tilskudsordningerne efter den gældende lov, men lovforslaget vil ikke medføre øgede byrder for erhvervslivet.

Forslaget har været forelagt Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering med henblik på en vurdering af, om forslaget skal forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. Styrelsen vurderer, at forslaget

Lovforslaget udsendes i høring til organisationer, der generelt repræsenterer befolkningen i landdistrikterne, samt til organisationer inden for jordbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren. Den efterfølgende udmøntning i bekendtgørelser, vejledninger mv. vil blandt andet løbende blive drøftet på de møder, der afholdes i Overvågningsudvalget for Landdistriktsprogrammet. Dette udvalg får en bred repræsentation og vil sikre en løbende dialog med lovens centrale aktører.

Fødevarerministeriet vil løbende via www.fvm.dk og www.dffe.dk informere om, hvordan loven bliver gennemført i praksis. Når den endelige udmøntning af loven er bekendtgjort i form af nye bekendtgørelser, vejledninger mv. vil Fødevarerministeriet gennemføre en særlig informationsindsats om de nye indsatsområder og muligheder under loven. Informationsindsatsen vil blive målrettet befolkningen i landdistrikterne generelt samt brancheorganisationer, organisationer inden for landdistriktsudvikling, jordbrugere og virksomheder.

10. Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske og/eller administrative byrder for borgerne.

11. Regionale konsekvenser

Lovforslaget skønnes at medvirke positivt til at bibeholde og videreudvikle liv i landdistrikterne med specielt fokus på følgende områder:

- Stærkere konkurrencekraft i jordbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren.
- Flere iværksættere og lokale arbejdspladser i landdistrikterne.
- Varierede landskaber, rig natur og rent miljø.

- Attraktive levevilkår i landdistrikterne, der bidrager til øget sammenhæng mellem land og by.

12. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget skønnes at have positive miljømæssige konsekvenser, idet der bliver tale om en højere grad af koordination mellem forskellige landdistriktsforanstaltninger, hvoraf hovedparten har et positivt miljø- eller dyrevelfærdsmæssigt indhold. Som følge heraf forventes det, at der vil kunne opnås en betydelig synergivirkning med en udbredt positiv miljøeffekt.

Lovforslaget skønnes bl.a. at kunne medvirke til at fortsætte og intensivere den omstilling af dansk landbrug, der er sket i de seneste år, hvor der i stigende grad tages en række ekstra hensyn til bl.a. natur, miljø, arbejdsmiljø og dyrevelfærd.

13. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Der er lige adgang for personer af begge køn i Danmark til at søge støtte under landdistriktslovens støtteordninger. Ansøgningerne vil kunne imødekommes i det omfang, der er bevilling til rådighed, ansøgningerne falder inden for støtteordningernes formålsbestemmelser, og de i øvrigt opfylder de specifikke støttebetingelser.

Støtteordningerne er som udgangspunkt tilrettelagt uden at have kønspolitiske formål, dog er der mulighed for, at især de erhvervsrettede støtteordninger vil kunne målrettes særlige indsats for at forbedre beskæftigelses-, uddannelses- og indkomstsituationen blandt kvinderne i udvalgte landdistrikter. Målretningen af støtteordningerne vil i givet fald bero på en konkret vurdering af behovene foretaget af den lokale aktionsgruppe i samarbejde med de lokale og regionale myndigheder i området.

Den overordnede koordinering og overvågning af landdistriktsprogrammet foretages af et overvågningsudvalg, der sammensættes af kompetente regionale og lokale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og økonomiske interesseorganisationer og andre relevante parter. Ved nedsættelsen af udvalget vil der blive introduceret procedurer, der sikrer, at udvalget har en ligelig fordeling af mænd og kvinder. Procedurene vil derudover tage højde for, at løbende udskiftninger blandt repræsentanterne finder sted på en måde, der bevarer den ligelige kønsfordeling i udvalget.

På tilsvarende måde vil det i forbindelse med godkendelse af lokale aktionsgrupper blive sikret, at aktionsgruppen har en ligelig fordeling af kvindelige og mandlige repræsentanter over hele sin funktionsperiode.

14. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder bestemmelser til gennemførelse af en række støtteordninger efter Rådets forordning (EF) nr. 1698 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) (landdistriktsforordningen) og om ændring og ophævelse af Landdistriktsforordningen RFO 1257/99 af 17. maj 1999.

I henhold til landdistriktsforordningen skal der udarbejdes en strategisk plan for den nationale landdistriktspolitik, hvori der redegøres for sammenhængen med Fællesskabets strategi og de nationale og regionale strategier. Den strategiske plan skal udmøntes i et nationalt program for udviklingen af

landdistrikterne som led i gennemførelse af støtteforanstaltningerne. Programmet skal godkendes af Europa-Kommissionen.

Det danske program forventes fremsendt til Europa-Kommissionen i løbet af december 2006 . Europa-Kommissionen har en frist på 6 måneder efter modtagelsen af det nationale program til at godkende programmet.

Afhængigt af udmøntningen i det nationale program kan der blive tale om notifikation til Europa-Kommissionen i henhold til statsstøtteregelejerne.

15. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Lovforslaget har været forelagt Amtsrådsforeningen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut, Center for Regional- og Turismeforskning, Center for Småvirksomhedsforskning, Danmarks Biavlerforening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Erhvervsfjerkræ, Dansk Erhvervsgartnerforening, Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Dansk Kvæg, Dansk Landbrug, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Skovforening, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Danske Biavlernes Landsforening, Danske Skov- og Landskabsingeniører, Danske Slagterier, Danske Småøer, Danske Svineproducenter, Datatilsynet, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Det Økologiske Fødevareråd, Dyrenes Beskyttelse i Danmark, Fagligt Fælles Forbund, Forbrugerrådet, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Vandværker i Danmark, Foreningen for Biodynamisk Jordbrug, Frederiksberg Kommune, Friluftsrådet, Hedeselskabet, Institut for Finansiering, Institut for Forskning og Udvikling i Landdistrikter, Institut for Fremtidsforskning, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Landbrugsraadet, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen af Danske Plantehandlere, Landsforeningen af Danske Slagtekalveproducenter, Landsforeningen Danske Forsamlingshuse, Landsforeningen De Danske Plantningsforeninger, Landsforeningen af Landsbysamfund, Landsorganisationen 4H, Landsorganisationen i Danmark, Natur og Ungdom, Rigsrevisionen, Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Skovdyrkerforeningen, Udvikling af Landboliv, Verdensnaturfonden, Vildtforvaltningsrådet, Visit Denmark, Økologisk Landscenter, Økologisk Landsforening og Øresund Food Network.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser / merudgifter
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Iværksættelse af nye tilskudsordninger kan medføre øgede udgifter til administration, men omfanget og fordelingen heraf kan først opgøres ved fødevareministerens anvendelse af de hjemler, der skabes til at iværksætte nye støtteordninger. Der forventes skærpede krav til administrativ og fysisk kontrol. Hertil kommer engangsudgifter i forbindelse med iværksættelse af nye ordninger (udarbejdelse af ansøgningsmateriale, nye IT-systemer og informationsvirksomhed m.v.).
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Iværksættelsen af nye tilskudsordninger kan medføre øgede udgifter for staten, men omfanget heraf kan først opgøres ved fødevareministerens anvendelse af de hjemler, der skabes til at iværksætte nye støtteordninger. Ligeledes vil evt. merudgifter også afhænge af, i hvilket omfang andre myndigheder m.v. vil deltage i finansieringen.
Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Iværksættelse af tilskudsordningerne i lovforslaget skønnes at bidrage til at sikre de økonomiske og sociale vækstbetingelser for virksomhederne og de beskæftigede inden for sektoren og i landdistrikterne. Lovforslaget ventes ikke at få administrative konsekvenser for erhvervslivet.	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Lovforslaget skønnes at have positive miljømæssige konsekvenser, idet der bliver tale om en højere grad af koordination	Ingen

	<p>mellem forskellige landdistriktsforanstaltninger, hvoraf hovedparten har et positivt miljø- eller dyrevelfærdsmæssigt indhold. Som følge heraf forventes, at der vil kunne opnås en betydelig synergivirkning med en udbredt positiv miljøeffekt.</p> <p>Lovforslaget skønnes bl.a. at kunne medvirke til at fortsætte og intensivere den omstilling af dansk landbrug, der er sket i de seneste år, hvor der i stigende grad tages en række ekstra hensyn til bl.a. natur, miljø, arbejdsmiljø og dyrevelfærd.</p>	
Forholdet til EU-retten	<p>Inden iværksættelse af støtteordningerne i lovforslaget skal der udarbejdes en national strategi, hvori der redegøres for sammenhængen med Fællesskabets strategi og de nationale og regionale strategier. Den strategiske plan skal udmøntes i et nationalt program for udviklingen af landdistrikterne. Programmet skal godkendes af Europa-Kommissionen.</p> <p>Afhængigt af udmøntningen i det nationale program kan der desuden blive tale om notifikation til Europa-Kommissionen i henhold til statsstøtteregele.</p>	

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Formålet med loven er at bidrage til en bæredygtig udvikling af landdistrikterne, hvor vækst baseres på bæredygtig anvendelse af ressourcerne. Lokal medbestemmelse skal samtidig bidrage til attraktive levevilkår og lokale arbejdspladser.

Til § 2

Til nr. 1

Efter lovforslagets § 2, nr. 1, litra a, om kompetenceudvikling og anden vidensformidling er det hensigten, at der kan ydes støtte inden for følgende områder:

- Opkvalificering af beskæftigede i forbindelse med indførelse af nye produkter, processer eller teknologier i jordbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren.
- Opkvalificering af beskæftigede i jordbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren med henblik på at sikre bæredygtige landskaber, varieret natur og sundt miljø.
- Demonstrationsprojekter til formidling af ny viden inden for jordbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren.

Relevante ansøgere om støtte vil være de institutioner, virksomheder eller personer, som udbyder kompetenceudviklende aktiviteter, eller institutioner, virksomheder eller personer, der gennemfører demonstrationsprojekter. De endelige støttemodtagere er de personer, som deltager i de støttede kompetenceudviklende aktiviteter. Der kan være tale om beskæftigede inden for jordbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren. For så vidt angår demonstrationsprojekter er ansøgerne også de endelige støttemodtagere.

For at opnå støtte til opkvalificering af beskæftigede i forbindelse med indførelse af nye produkter, processer eller teknologier i fødevarer- og skovbrugssektoren er det en betingelse, at der er opnået støtte til den pågældende innovation under støtteordningen for innovation i forarbejdningssektoren og samarbejdsprojekter i fødevarerektoren.

Der vil kunne ydes støtte til udgifter, der er nødvendige for gennemførelse af demonstrationsprojekter og de kompetenceudviklende aktiviteter, herunder til kurser, studiekredse og erfaringsudveksling.

Efter lovforslagets § 2, nr. 1, litra b, om jordbrugeres anvendelse af rådgivningstjenester er det hensigten, at der ydes støtte inden for rådgivning om overholdelse af regler for krydsoverensstemmelse og arbejdssikkerhed.

Ansøgere er de bedriftsrådgivningstjenester, der udbyder rådgivning om reglerne for krydsoverensstemmelse og arbejdssikkerhed. De endelige støttemodtagere er jordbrugere og skovbrugere.

Der vil kunne ydes støtte til jordbrugernes og skovbrugernes udgifter til rådgivning fra en godkendt bedriftsrådgivningstjeneste.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Til nr. 2

Efter lovforslagets § 2, nr. 2, litra a, om modernisering af jordbrugsbedrifter er det hensigten, at der ydes støtte inden for følgende områder:

- Investeringer i ny teknologi på jordbrugsbedrifter og gartnerier inden for miljø og dyrevelfærd.
- Investeringer i ny teknologi på jordbrugsbedrifter og gartnerier i forbindelse med deltagelse i kvalitetsmærkningsordninger.

Relevante ansøgere og støttemodtagere vil være primærproducenter inden for landbrug og gartneri. Det vil være en betingelse for støtte til investeringer inden for miljø og dyrevelfærd, at producenterne enten deltager i et samarbejde om udvikling af ny teknologi eller påtager sig forpligtelser til demonstration eller information vedrørende den ny teknologi.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Efter lovforslagets § 2, nr. 2, litra b, om forøgelse af jordbrugsprodukters værdi er det hensigten, at der ydes støtte inden for udvikling og anvendelse af nye teknologier og nye processer samt til udvikling af nye produkter for at opnå værditilvækst i fødevarerektoren.

Relevante ansøgere og støttemodtagere vil være små og mellemstore virksomheder med op til 250 ansatte. Virksomheder med mellem 250 og 750 ansatte kan dog også søge, men til den halve støtteintensitet. Det vil være en betingelse for støtte til investeringer, at virksomhederne enten deltager i et samarbejde om udvikling af ny teknologi, processer eller produkter eller påtager sig forpligtelser til demonstration eller information vedrørende den ny teknologi, processer eller produkter.

Der vil kunne ydes støtte til materielle eller immaterielle investeringer, der er nødvendige for gennemførelse af projektet.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Efter lovforslagets § 2, nr. 2, litra c, om samarbejde om udvikling af nye produkter, processer og teknologi i jordbrugs- og fødevarerektoren er det hensigten, at der vil kunne ydes støtte inden for samarbejdsprojekter mellem primærproducenter, forarbejdningsindustri og/eller tredjeparter om udvikling af nye produkter, processer og teknologi.

Relevante ansøgere og støttemodtagere vil være primærproducenter, forarbejdningsindustri og/eller tredjeparter, der deltager i samarbejdsprojekterne.

Der vil kunne ydes støtte til materielle eller immaterielle investeringer, der er nødvendige for gennemførelse af projektet. Det vil være en betingelse for støtte, at de støtteberettigede udgifter er knyttet til aktiviteter, der ligger før den kommercielle udnyttelse af de nye produkter, processer eller teknologier.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Til nr. 3

Efter lovforslagets § 2, nr. 3, litra a, om støtte til jordbrugeres tilpasning til strenge normer baseret på EU lovgivningen kan der ydes støtte til at dække de omkostninger og det indkomstab, der opstår for jordbrugere, som skal anvende regler inden for miljøbeskyttelse, folkesundhed, dyre- og plantesundhed, dyrevelfærd og sikkerhed på arbejdspladsen. Reglerne skal indebære nye forpligtelser, som har indvirkning på de typiske driftsomkostninger, og som vedrører et betydeligt antal jordbrugere.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Efter lovforslagets § 2, nr. 3, litra b, om støtte til jordbrugere, der deltager i ordninger for fødevarer-kvalitet, er det hensigten, at der ydes støtte til primærproducenters deltagelse i en privat kvalitetsmærkningsordning, der er nationalt godkendt, eller til deltagelse i en EU-mærkningsordning.

Relevante ansøgere og tilskudsmodtagere vil være primærproducenter, der deltager i godkendte mærkningsordninger.

Det vil være en betingelse for støtte, at mærkningsordningerne er godkendte efter en række nærmere fastsatte kriterier. Støtten udbetales som et årligt incitament ud fra normerede omkostninger ved deltagelsen, herunder bl.a. kontroludgifter.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Efter lovforslagets § 2, nr. 3, litra c, om støtte til producentsammenslutninger med henblik på informations- og markedsføringsaktiviteter vedrørende produkter, der er omfattet af ordninger for fødevarekvalitet, er det hensigten, at der vil kunne ydes støtte til producentsammenslutningers markedsføring og information om produkter under en privat kvalitetsmærkeordning, der er nationalt godkendt, eller er en EU-mærkningsordning.

Relevante ansøgere og tilskudsmodtagere vil være producentsammenslutninger bestående af producenter, der deltager i godkendte mærkningsordninger.

Det vil være en betingelse for støtte, at mærkningsordningerne er godkendte efter en række nærmere fastsatte kriterier. Der vil kunne ydes støtte til sammenslutningernes udgifter i forbindelse med markedsføringen.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Til nr. 4

Efter lovforslagets § 2, nr. 4, litra a, om betalinger til jordbrugere i ugunstigt stillede områder, er det hensigten, at der vil kunne ydes støtte til jordbrugere på en række udpegede småøer for at sikre fortsat arealforvaltning og således bevare landskabet.

Relevante ansøgere og tilskudsmodtagere vil være enkeltpersoner og driftsfællesskaber, der har en jordbrugsbedrift på en af de udpegede øer. De 31 små og mellemstore øer, som er udpeget i det nuværende landdistriktsprogram, vil ligeledes indgå i det kommende program.

Det vil være en betingelse for støtte, at ansøger har fast bopæl på en af de udpegede øer. Støtten ydes som et årligt tilskud pr. ha. som kompensation for jordbrugernes ekstraomkostninger og indkomsttab som følge af ulemperne for jordbrugsproduktionen på de pågældende øer.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Forordningsgrundlaget vil blive revideret med virkning fra 2010, og der vil herefter blive opstillet nye kriterier for udpegningen.

Efter lovforslagets § 2, nr.4, litra b, kan der efter forordningen ydes tilskud til opfyldelse af Natura 2000-forpligtelser og forpligtelser i forbindelse med vandrammedirektivet. Når disse forpligtelser er nærmere defineret, vil det blive overvejet, i hvilket omfang denne hjemmel skal anvendes.

Efter lovforslagets § 2, nr. 4, litra c, om betalinger for miljøvenligt jordbrug, er det hensigten, at der vil kunne ydes støtte inden for følgende områder:

- Miljøvenlig drift af landbrugs- og naturarealer, det vil sige miljøvenlig drift og pleje af arealer samt ekstensiv jordbrugsproduktion.
- Etablering og drift af vådområder.
- Etablering af braklagte randzoner.

Relevante ansøgere og støttemodtagere vil være jordbrugere, som er ejere eller forpagtere af jord, og som indgår aftaler om miljøvenlig jordbrugsproduktion.

Støtten vil være betinget af, at ansøgeren forpligter sig til at overholde en række nærmere definerede krav. Forpligtelserne skal række ud over de obligatoriske krydsoverensstemmelsesforpligtelser og nationalt fastsatte minimumskrav til brug af gødningsstoffer og plantebeskyttelsesmidler. Støtten ydes som et 5-årigt arealtilskud efter fastsatte satser. Dog er tilskudsperioden 20-årig for etablering og drift af vådområder.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Efter lovforslagets § 2, nr. 4, litra d, om tilskud til dyrevelfærd kan der ydes tilskud til jordbrugere, som frivilligt påtager sig forpligtelser på dyrevelfærdsområdet.

Efter lovforslagets § 2, nr. 4, litra e, om tilskud til ikke-produktive investeringer, er det hensigten, at der vil kunne ydes støtte inden for følgende områder:

- Landskabs- og biotopforbedrende beplantninger.
- Miljøvenlig drift og pleje af arealer.
- Etablering af vådområder.
- Integrerede miljøprojekter.

Relevante ansøgere og støttemodtagere vil, for så vidt angår beplantninger, være private ejere eller forpagtere af det areal, hvorpå beplantningen etableres. Hvad angår miljøvenlig drift og pleje af arealer, vil ansøgere og støttemodtagere være jordbrugere, der er ejere eller forpagtere af jord, og som indgår aftaler om miljøvenlig jordbrugsproduktion. For integrerede miljøprojekter kan ansøgere og støttemodtagere være alle private og offentlige juridiske personer, herunder ejere og forpagtere af jord.

Støtten vil kunne ydes som et tilskud til investeringer, der er nødvendige for projekternes gennemførelse, eller for at muliggøre den miljøvenlige drift og pleje af arealer.

Til nr. 5

Efter lovforslagets § 2, nr. 5, litra a, om diversificering, der rækker ud over jordbrugsaktiviteter, er det hensigten, at der ydes støtte til nye aktiviteter på jordbrugsbedriften, der ikke er forbundet med egentlig jordbrugsvirksomhed.

Relevante ansøgere og støttemodtagere vil være ejere eller forpagtere af en jordbrugsbedrift eller medlem af husholdningen.

Der vil kunne ydes støtte til materielle eller immaterielle investeringer, der er nødvendige for etableringen af de nye aktiviteter. Projekter skal enten øge antallet af lokale arbejdspladser eller øge udbuddet af kultur- og fritidstilbud eller andre servicetjenester for befolkningen i landdistrikterne.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Efter lovforslagets § 2, nr. 5, litra b, om oprettelse og udvikling af mikrovirksomheder for at fremme iværksætterkultur og udvikle den økonomiske struktur, er det hensigten, at der ydes støtte inden for følgende områder:

- Nyetablering af virksomheder.
- Udvikling af eksisterende mikrovirksomheder.

Relevante ansøgere og støttemodtagere vil være enkeltpersoner eller virksomheder med ikke over 10 ansatte. Projekter skal enten øge antallet af lokale arbejdspladser eller øge udbuddet af kultur- og fritidstilbud eller andre servicetjenester for befolkningen i landdistrikterne. Der vil kunne ydes støtte til materielle eller immaterielle investeringer, der er nødvendige for etableringen eller udviklingen af projektet.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Efter lovforslagets § 2, nr. 5, litra c, om fremme af turismen, er det hensigten, at der ydes støtte inden for følgende områder:

- Udvikling af turismeaktiviteter.
- Markedsføring af turismeprodukter for området.
- Mindre infrastrukturprojekter.

Relevante ansøgere og støttemodtagere vil være virksomheder, enkeltpersoner, offentlige myndigheder eller foreninger. Projekter skal enten øge antallet af lokale arbejdspladser eller øge udbuddet af kultur- og fritidstilbud for befolkningen i landdistrikterne. Der vil kunne ydes støtte til materielle eller immaterielle investeringer, der er nødvendige for gennemførelsen af projekter.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Til nr. 6

Efter lovforslagets § 2, nr. 6, litra a, om basale tjenester for økonomi og befolkning i landdistrikterne, er det hensigten, at der ydes støtte inden for følgende områder:

- Etablering af nye eller bevarelse af lukningstruede servicefaciliteter af betydning for erhvervslivet i landdistrikter.
- Etablering af adgang til nyeste informations- og kommunikationsteknologi for virksomheder i landdistrikter.
- Projekter, der retter sig mod børn og unge bosat i landdistrikter for at skabe en attraktiv fritid.
- Etablering af nye eller bevarelse af lukningstruede servicefaciliteter af betydning for levevilkårene i landdistrikter.
- Etablering af adgang til nyeste informations- og kommunikationsteknologi.
- Gennemførelse af kulturelle aktiviteter og fritidsaktiviteter i landdistrikter.
- Etablering af netværk, der kan styrke sociale relationer i landdistrikter.

Relevante ansøgere og støttemodtagere vil være virksomheder, enkeltpersoner, offentlige myndigheder eller foreninger. Projekter skal enten bidrage til at forbedre erhvervslivets vilkår i landdistrik-

terne eller forbedre levevilkårene for befolkningen. Der kan ydes støtte til materielle eller immaterielle investeringer, der er nødvendige for etablering eller gennemførelse af projekter.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Efter lovforslagets § 2, nr. 6, litra b, om fornyelse og udvikling af landsbyer, er det hensigten, at der ydes støtte til renovering og sanering af bygningsmassen i landsbyerne.

Relevante ansøgere og støttemodtagere vil være offentlige myndigheder eller foreninger. Projekter skal bidrage til at gøre landsbyerne mere attraktive for bosætning. Der vil kunne ydes støtte til materielle eller immaterielle investeringer, der er nødvendige for gennemførelse af projekter.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Efter lovforslagets § 2, nr. 6, litra c, om bevarelse og opgradering af landdistrikternes natur- og kulturarv, er det hensigten, at der ydes støtte inden for følgende områder:

- Bevarelse, genopretning og forbedring af natur- og kulturarven.
- Formidling af natur- og kulturarven.

Relevante ansøgere og støttemodtagere vil være virksomheder, enkeltpersoner, offentlige myndigheder eller foreninger. Projekter skal enten bidrage til at forbedre levevilkårene for befolkningen i landdistrikterne eller indgå som en del af integrerede miljøprojekter. Der kan ydes støtte til materielle eller immaterielle investeringer, der er nødvendige for gennemførelsen af projekter.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Til nr. 7

Efter lovforslagets § 2, nr. 7, om uddannelses- og informationsforanstaltninger for økonomiske aktører inden for de områder, der er omfattet af § 2, nr. 5 og 6, er det hensigten, at der ydes støtte inden for opkvalificering med henblik på at skabe attraktive landdistrikter.

Relevante ansøgere vil være virksomheder, institutioner eller personer, der udbyder uddannelse vedrørende aktiviteter for at skabe lokale arbejdspladser eller forbedre levevilkårene i landdistrikterne. De endelige støttemodtagere er de personer, der uddannes til at gennemføre aktiviteterne.

Der vil kunne ydes støtte til udgifter, der er nødvendige for gennemførelse af de kompetenceudviklende aktiviteter, herunder til kurser, studiekredse og erfaringsudveksling.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Til nr. 8

Efter lovforslagets § 2, nr. 8, om kompetenceudviklings- og informationskampagneforanstaltninger med henblik på udarbejdelse og gennemførelse af en lokal udviklingsstrategi, er det hensigten, at der ydes støtte inden for følgende områder:

- Gennemførelse af analyser og undersøgelser af lokalområdet med henblik på at skabe lokale arbejdspladser.
- Gennemførelse af analyser og undersøgelser af lokalområder med henblik på at sikre attraktive levevilkår i landdistrikter.
- Formidling af analyser og undersøgelser af lokalområdet.

Relevante ansøgere og støttemodtagere vil være lokale aktionsgrupper, der gennemfører en udviklingsstrategi for lokalområdet. Der vil kunne ydes støtte til udgifter, der er nødvendige for gennemførelse af analyser og undersøgelser og formidling af disse.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Til nr. 9

Efter lovforslagets § 2, nr. 9, litra a, om lokale aktionsgrupper, er det hensigten, at der ydes støtte til oprettelse og drift af lokale aktionsgrupper, herunder til ansættelse af landdistriktsrådgivere/koordinatorer.

Relevante ansøgere og støttemodtagere vil være lokale aktionsgrupper, der etablerer sig i områder udpeget af fødevareministeren. Det vil være en betingelse for støtte, at grupperne og deres lokale udviklingsstrategier godkendes af Fødevareministeriet. Der vil kunne ydes støtte til administrationsomkostninger og løn til landdistriktsrådgiveren/koordinatoren.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Efter lovforslagets § 2, nr. 9, litra b, om gennemførelse af lokale strategier, er det hensigten, at der ydes støtte til projekter som bidrager til gennemførelsen af en lokal udviklingsstrategi, som er indstillet af den lokale aktionsgruppe, og som falder ind under aktiviteterne beskrevet under § 2, nr. 5-8.

Relevante ansøgere og støttemodtagere vil være personer, virksomheder, offentlige myndigheder og foreninger, der indsender projektansøgninger til den lokale aktionsgruppe.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Efter lovforslagets § 2, nr. 9, litra c, om samarbejde, er det hensigten, at der ydes støtte inden for følgende områder:

- Samarbejdsprojekter mellem forskellige lokale aktionsgrupper.
- Samarbejdsprojekter med lokale aktionsgrupper i andre EU-lande.

Relevante ansøgere og støttemodtagere vil være lokale aktionsgrupper, der gennemfører samarbejdsprojekter. Der vil kunne ydes støtte til udgifter, der er nødvendige for gennemførelse af samarbejdsprojekterne. Projektet skal bidrage til erfaringsudveksling inden for skabelse af lokale arbejdspladser og attraktive levevilkår i landdistrikterne.

De nærmere betingelser for tilskud vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Til § 3

Til nr. 1-3

Bestemmelserne i § 3, nr. 1-3, i lovforslaget svarer til § 2, stk. 2, nr. 1-3, i den gældende lov.

Hensigten med bemyndigelserne er at give fødevareministeren mulighed for administrativt at kunne tilpasse tilskudsordningerne som følge af ændrede forudsætninger, der kan skyldes strukturelle og økonomiske ændringer i landdistrikterne, budgetmæssige forhold, ændringer i forordningsgrundlaget, direktiver og beslutninger, og en anderledes prioritering inden for de budgetmæssige og forordningsmæssige rammer.

Væsentlige ændringer i retsgrundlaget vil i øvrigt kræve Europa-Kommissionens godkendelse i forbindelse med en ændring af det nationale landdistriktsprogram.

Det er hensigten ved bekendtgørelser at fastsætte de nærmere betingelser for tilskud samt at fastsætte regler om hvilke foranstaltninger, der er tilskudsberettigede. Endvidere vil størrelsen af tilskudsbeløbene til de enkelte foranstaltninger blive fastsat ved bekendtgørelse. Der vil være mulighed for at målrette anvendelsen af tilskudsordningerne eller dele af tilskudsordningerne til særlige områder af landet eller områdetyper. Bestemte tilskudsordninger kan f.eks. begrænses til kun at anvendes på mindre øer. Der vil være mulighed for, at fødevareministeren kan fastsætte regler om, hvilken betydning det har for ydelse af tilskud, at ansøgeren tidligere har modtaget tilskud efter den foreslåede lov eller anden lov eller har mulighed for at modtage tilskud efter anden lov.

Til nr. 4

Bestemmelserne i § 3, nr. 4, i lovforslaget svarer indholdsmæssigt til § 2, stk. 2, nr. 4 og 5, i den gældende lov.

Med bestemmelsen vil fødevareministeren kunne sikre ligebehandling af ansøgningerne. Bestemmelsen vil navnlig blive anvendt, hvis der indgives ansøgninger om et større tilskudsbeløb, end der er budgetteret med. I så fald kan ansøgningerne blandt andet udvælges og prioriteres på grundlag af en kvalitativ vurdering af ansøgningerne eller på grundlag af tidspunktet for ansøgningernes indgivelse således, at tidligere indgivne ansøgninger går forud for senere. Endelig vil der være mulighed for at foretage en forholdsmæssig reduktion af tilskuddet til den enkelte tilskudsmodtager.

Til nr. 5

Den foreslåede bestemmelse er ny og giver fødevareministeren udtrykkelig hjemmel til at fastsætte nærmere regler om de lokale aktionsgrupper, herunder om sammensætning og funktioner.

Der henvises endvidere til de alm. bem. pkt. 7.

Til § 4

Den foreslåede bestemmelse indeholder, som den gældende lovs § 19 a, en bemyndigelse for fødevarerministeren til at fastsætte regler om, at andre offentlige myndigheder og private organisationer kan deltage i finansieringen af lovforslagets foranstaltninger. Det præciseres i denne sammenhæng, at bl.a. jordbrugets produktions- og promilleafgiftsfonde og Fonden for Økologisk Landbrug ligeledes kan deltage i finansieringen af foranstaltninger i henhold til lovforslagets § 2. Det samme gælder for private fonde med almennyttigt formål. Bestemmelsen er bredt formuleret, således at de partnere, der kan og vil medfinansiere udgifter til landdistriktsprogrammet, ikke er begrænset til deltagelse i medfinansiering af specifikke tilskudsordninger.

Til § 5

Bestemmelsen i § 5 i lovforslaget svarer i det væsentligste til § 17 i den gældende lov.

Bemyndigelsen i den gældende lov har været benyttet til at fastsætte bestemmelser i bekendtgørelser om, at ansøgninger om tilskud skal indgives på særlige skemaer, at ansøgninger m.v. skal udarbejdes med bistand af en godkendt, særligt sagkyndig, og at ansøgninger om udbetaling af tilskud skal attesteres af en statsautoriseret eller registreret revisor.

Efter § 5 i lovforslaget er det hensigten som hidtil at fastsætte regler om ansøgningers udarbejdelse og indgivelse, og om attestation af revisor af ansøgninger m.v. Herudover er det hensigten at fastsætte regler om den nærmere fremgangsmåde for administrationen af de enkelte ordninger og om regnskab og revision vedrørende bevilget tilskud.

Til § 6

Til stk. 1

I forhold til § 17, stk. 1, i den gældende lov er bestemmelsen i § 6, stk. 1, i lovforslaget bredere formuleret med henblik på at kunne sammensætte et bredere sammensat udvalg.

Efter bestemmelsen i den gældende lov, er der nedsat et Overvågningsudvalg for Landdistriktsprogrammet, hvis væsentligste opgaver er at varetage tilsyns- og opfølgingsfunktioner vedrørende landdistriktsprogrammet. I udvalget deltager repræsentanter for en række ministerier, organisationer og foreninger. Europa-Kommissionen har observatørstatus i udvalget.

Der er efter bestemmelsen i den gældende lov endvidere nedsat et Overvågningsudvalg for LEADER+- programmet, hvis væsentligste opgaver er at varetage tilsyns- og opfølgingsfunktioner vedrørende programmet. I udvalget deltager repræsentanter for en række ministerier, organisationer og foreninger. Desuden er Europa-Kommissionen og de lokale aktionsgrupper repræsenteret i udvalget.

Efter landdistriktsforordningen for programperioden 2007-2013 er det obligatorisk for de enkelte medlemslande at nedsætte et tilsynsudvalg for deres respektive landdistriktsprogrammer senest tre

måneder efter Europa-Kommissionens beslutning om godkendelse af programmet. Udvalget skal sammensættes bredt, og Europa-Kommissionens repræsentanter kan på eget initiativ deltage i tilsynsudvalgets arbejde som rådgivere.

I overensstemmelse med landdistriktsforordningen er det hensigten at nedsætte et bredt sammensat overvågningsudvalg med deltagelse af repræsentanter fra ministerier, styrelser, regionale og lokale myndigheder, arbejdsmarkedsparter, interesseorganisationer og andre interessenter med interesser i landdistrikterne.

Til stk. 2

Det er hensigten, at repræsentanterne i Overvågningsudvalget for Landdistriktsprogrammet også kan være repræsenteret i rådgivende udvalg for tilskudsordningerne efter loven.

Til § 7

Til stk. 1 og 2

De foreslåede bestemmelser i § 7, stk. 1 og 2, svarer til § 3, stk. 1 og 2, i den gældende lov.

Bemyndigelsen i den gældende lov er benyttet til at fastsætte nærmere regler om bortfald af tilskud og om tilbagebetaling af tilskud i de bekendtgørelser, der er udstedt i medfør af loven, hvilket også er hensigten efter § 7, stk. 1 og 2, i lovforslaget.

Til stk. 3

Efter § 22 i den gældende lov kan fødevareministeren bestemme, at ydede tilskud, der skal tilbagebetales skal tilbagebetales med tillæg af renter, og ministeren kan fastsætte regler om beregningen af renter.

Bemyndigelsen i den gældende lov er benyttet til i bekendtgørelserne i medfør af loven, at fastsætte regler om, at tilskud, der skal tilbagebetales, tillægges renter beregnet fra tidspunktet for meddelelse af tilbagebetalingskravet, til tilbagebetaling sker og med den rentesats, der er fastsat i henhold til § 5 i renteloven.

Det foreslås, at reglen om renteberegning, som den fremgår af bekendtgørelserne, fremgår direkte af loven, dog således, at renteberegningen ændres, hvis forordninger kræver det.

Det foreslås endvidere, at der indsættes et mindsterentebeløb på 50 kr., ligesom det er tilfældet i andre af Fødevareministeriets love.

Til § 8

Bestemmelsen i § 8 i lovforslaget svarer indholdsmæssigt til § 23 i den gældende lov.

Efter bestemmelsen kan fødevareministeren i samråd med skatteministeren fastsætte de nærmere regler for fremgangsmåden i forbindelse med lønindeholdelse.

Til § 9

Den foreslåede bestemmelse, om at restancemyndigheden kan eftergive gæld til det offentlige efter § 8 i lovforslaget efter reglerne i opkrævningsloven, svarer til § 23 a i den gældende lov.

Til § 10

Bestemmelsen i § 10 i lovforslaget om ansøgers oplysningspligt og underretningspligt svarer indholdsmæssigt til § 21 i den gældende lov. Efter forslaget skal tilskudsmodtageren på forlangende af fødevareministeren afgive erklæring om, hvorvidt betingelserne for tilskud fortsat er opfyldt. Desuden skal tilskudsmodtageren underrette ministeren, hvis betingelser for tilskud ikke længere er opfyldt.

Til § 11

Til stk. 1

Den foreslåede bestemmelse svarer til bestemmelsen i § 20, stk. 2, i den gældende lov.

For at kunne gennemføre en effektiv kontrol med de støttede foranstaltninger må myndighederne have adgang til at foretage kontrol på stedet. Myndighedernes adgang omfatter hele jordbrugsbedriften, virksomheden eller øvrige projektlokaliteter, herunder alle lokaler på bedriften, virksomheden eller øvrige projektlokaliteter. Det forudsætter endvidere, at myndighederne har ret til at gøre sig bekendt med bedriftens, virksomhedens eller andre tilskudsmodtageres skriftlige materiale, herunder materiale der opbevares i elektronisk form i det omfang, det er nødvendigt for at udøve kontrol efter loven og uanset opbevaringssted. Det bemærkes, at kontrollen ofte skal gennemføres på jordbrugsbedrifter, hvor en opdeling i en privat og en forretningsmæssig del ikke er mulig. Det er derfor ikke muligt i disse tilfælde at begrænse adgangen til at gennemse dokumenter m.v. til den forretningsmæssige del af bedriften. Omtalen af materiale i elektronisk form medtages af præciseringsårsager, da det altid har været antaget, at også sådant materiale kunne efterses af de kontrollerende myndigheder.

Da bestemmelsen alene regulerer spørgsmål om stikprøvekontrol, skal der i overensstemmelse med almindelige lovgivningsprincipper ikke indhentes retskendelse. Hvis der før gennemførelsen af kontrolbesøget foreligger begrundet mistanke om et strafbart forhold, herunder svig med nationale og/eller EU-midler, kan der ikke som et led i kontrollen ske adgang uden retskendelse. Spørgsmålet om adgang skal i så fald behandles af domstolene efter retsplejelovens regler om ransagning.

Den foreslåede bestemmelse om adgang uden retskendelse svarer i sit indhold til bestemmelserne i anden støttelovgivning inden for Fødevareministeriets område.

Den foreslåede bestemmelse giver endvidere mulighed for, at andre, såsom repræsentanter for Europa-Kommissionen og EU's Revisionsret, i følge med repræsentanter for danske myndigheder, kan medvirke ved kontrollen. Denne mulighed indebærer ikke, at de pågældende EU-repræsentanter kan

træffe beslutninger inden for lovens område. Beslutninger inden for lovens område af betydning for den enkelte støttemodtager kan kun træffes af de danske myndigheder.

Bestemmelsen giver ligeledes mulighed for, at de kontrollerende myndigheder i specielle tilfælde kan inddrage personer med særlig fagkundskab i kontrollen.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse, der svarer til bestemmelsen i § 20, stk. 3, i den gældende lov, præciserer ansøgers forpligtelse til at yde den fornødne hjælp og vejledning ved kontrollens gennemførelse og til at udlevere eller indsende materiale til de kontrollerende myndigheder på disses begæring, jf. bestemmelsens stk. 1.

Bestemmelsen kan ikke anvendes til at pålægge ansøgeren en pligt til at udlevere materiale, hvis der på forhånd foreligger begrundet mistanke om strafbart forhold, herunder svig med nationale og/eller EU-midler.

Der er som i den gældende lov ingen særlig forpligtelse for andre personer end ansøger, som f.eks. ansatte, til at yde nævnte hjælp og vejledning m.v.

Til stk. 3

Den foreslåede bestemmelse om, at politiet om nødvendigt skal yde bistand ved kontrollen, svarer til § 20, stk. 5, i den gældende lov. Bestemmelsen svarer i øvrigt til bestemmelser i anden støtte Lovgivning inden for Fødevarerministeriets område.

Til stk. 4

Danmark er efter EU-reglerne, herunder forordningen om støtte til udvikling af landdistrikterne og kontrolforordningen, forpligtet til at sikre, at der gennemføres kontrol med foranstaltninger, der medfinansieres af De Europæiske Fællesskaber. Kontrollen sker for at sikre, at betingelserne for tilskud er opfyldt, herunder for at sikre mod svig, der kan involvere såvel nationale midler som EU-midler.

Den foreslåede bestemmelse giver fødevarerministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler om kontrol. Ministeren kan herunder fastsætte regler vedrørende myndigheder m.v., der af ministeren er bemyndiget til at udøve ministerens beføjelser, jf. lovforslagets § 13.

Til § 12

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 20 a i den gældende lov.

Bestemmelsen vedrører kontrolmyndighedens mulighed for at indhente oplysninger hos andre myndigheder. Danmark er forpligtet til at opfylde EU's kontrolkrav til integreret kontrol i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 796/2004 af 21. april 2004 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende krydsoverensstemmelse, graduering og det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem,

som omhandlet i Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003. Det følger såvel af det generelle traktatgrundlag som af den fælles landbrugspolitik, at Danmark er forpligtet til at sikre en effektiv beskyttelse af Fællesskabets finansielle interesser. I forordningsgrundlaget stilles der bl.a. krav om databaser med oplysninger om støtteansøgere samt om identifikation af mark og dyr.

Den foreslåede bestemmelse præciserer den hjemmel, som kontrolmyndigheden har efter forordningen, og reglerne om den integrerede kontrol til indhentelse, samkøring og sammenstilling af data i kontroløjemed.

Som eksempel på anvendelse af hjemlen kan det nævnes, at reglerne ved arealbaseret støtte stiller krav om, at registret med ansøgningsoplysningerne holdes op mod oplysningerne i fødevareministeriets areal-/ blokdatabase. Ved dyrebaseret støtte skal registret med ansøgningsoplysningerne holdes op mod oplysningerne i Det Centrale Husdyrregister.

Endvidere skal det sikres, at reglerne om krydsoverensstemmelse overholdes. Efter landdistriktsforordningen er det for flere af foranstaltningernes vedkommende en betingelse for støtte, at støtteansøgere overholder reglerne om krydsoverensstemmelse. Det vil fremover være muligt at styrke kontrollerne yderligere ved at foretage en krydskontrol med henblik på at behandle og anvende de indsamlede data til efterprøvning af støtteansøgninger. Fødevareministeriet vil i forbindelse med administrationen af den foreslåede bestemmelse nøje iagttage de procedurer omkring indhentelse, samkøring og sammenstilling af personoplysninger, der følger af lov om behandling af personoplysninger.

Bestemmelsen svarer i øvrigt til bestemmelser i landbrugsloven, fiskeriloven og bemyndigelsesloven.

Til § 13

Den foreslåede bestemmelse om delegation og klageadgang er en sammenskrivning af bestemmelserne om delegation i § 18 og bestemmelserne om klageadgang i § 19 i den gældende lov.

Til stk. 1

Bemyndigelsen har hidtil været benyttet til at delegerer kompetencen til at administrere tilskudsordningerne i loven og det overordnede ansvar for landdistriktsprogrammet til en institution under Fødevareministeriet, hvilket også er hensigten for så vidt angår tilskudsordningerne i lovforslaget og programstyringen. Desuden er institutioner under hhv. Fødevareministeriet og Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender bemyndiget til at varetage visse kontrolopgaver i forhold til tilskudsordningerne i loven.

Den foreslåede bestemmelse giver desuden mulighed for at fastsætte regler om klageadgang og om fremgangsmåden ved klage, herunder fastsættelse af klagefrist og krav til klagens form og indhold.

Desuden giver bestemmelsen mulighed for at fastsætte regler om, at afgørelser truffet af en myndighed i henhold til bemyndigelse ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Der er i medfør af bemyndigelsesbestemmelser i den gældende lov ikke fastsat regler om afskæring af klageadgangen på de tilskudsordninger, der administreres af en institution under Fødevareministeriet, hvilket heller ikke umiddelbart er hensigten efter § 13, stk. 1, i lovforslaget, jf. dog forslagens § 13, stk. 3.

Det er således hensigten at fastsætte regler, der sikrer klageadgang på alle tilskudsordninger, der administreres af en institution under Fødevareministeriet, således at to-instansprincippet gennemføres. Det er hensigten at fastsætte regler om, at klagen skal indsendes gennem den myndighed, hvis afgørelse påklages.

Bestemmelsen giver endvidere hjemmel til at fastsætte regler om genoptagelse af en sag (remonstration), det vil sige, at den myndighed, der har truffet afgørelsen i første instans, kan genoptage sagen efter indgivelsen af en klage. Myndigheden kan i sådanne tilfælde træffe en ny realitetsafgørelse, der giver klageren helt eller delvist medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen.

Til stk. 2

Der foreslås indsat en hjemmel til, at fødevareministeren efter forhandling med vedkommende minister kan henlægge sine beføjelser efter loven til en anden statslig institution uden for Fødevareministeriets område.

Efter den gældende lov varetager Fødevarestyrelsen under Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender blandt andet kontrolopgaver i forbindelse med tilskud til investeringer vedrørende forbedring af forarbejdningen og afsætningen af jordbrugsprodukter og tilskud til investeringer på jordbrugsbedrifter. Kontrollen omfatter især en undersøgelse af, om de pågældende virksomheder og jordbrugsbedrifter har overtrådt gældende bestemmelser om dyrevelfærd.

Det er fortsat hensigten, at familie- og forbrugerministeren efter nærmere forhandling skal varetage kontrolopgaver i forbindelse med tilskudsordningerne i lovforslaget.

Til stk. 3

Med den foreslåede bestemmelse er det hensigten at fastsætte regler om, at for afgørelser, som beror på bindende indstillinger fra en privat organisation, er det alene retlige spørgsmål, der skal kunne påklages. Som nævnt er det hensigten at nedsætte lokale aktionsgrupper, der efter nærmere fastsatte regler afgiver indstillinger til Fødevareministeriet om godkendelse af visse projekttyper efter loven.

Til stk. 4

Efter den foreslåede bestemmelse kan fødevareministeren, således som det også er tilfældet efter den gældende lov, bestemme, at private organisationer kan udøve fødevareministerens beføjelser vedrørende dele af de under § 2 omhandlede foranstaltninger.

Dette sker bl.a. af hensyn til inddragelse af lokalkendskab ved administration af foranstaltningerne.

Fødevareministeren er over for De Europæiske Fællesskaber ansvarlig for administrationen af samtlige foranstaltninger under den foreslåede lov, uanset om der er sket delegation til private organisa-

tioner. Det fastsættes derfor i bestemmelsen, at fødevareministeren kan fastsætte vilkårene for, at den bemyndigede kan udøve fødevareministerens beføjelser. Fødevareministeren bevarer sin fulde instruktionsbeføjelse. Fødevareministeren kan således instruere private organisationer, i det omfang disse udøver fødevareministerens beføjelser, på linje med institutioner under Fødevareministeriet.

Det er hensigten at nedsætte lokale aktionsgrupper, der efter nærmere fastsatte regler afgiver indstillinger til en institution under Fødevareministeriet om godkendelse af visse projekttyper efter loven.

Den foreslåede bestemmelse giver endvidere hjemmel til, at fødevareministeren kan fastsætte nærmere regler om klage over en privat organisations afgørelse, herunder regler om, at fødevareministeren kan ændre en afgørelse, uden at der foreligger en klage.

Med hensyn til delegation af beføjelser til en privat organisation, henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 4.2.

Til § 14

De foreslåede bestemmelser om straf svarer i det væsentligste til bestemmelserne i § 26 i den gældende lov.

Til stk. 1

Den foreslåede bestemmelse nævner de tilfælde, der er strafbare efter loven. Strafferammen er bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Efter bestemmelsen kan den straffes, der

- afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger af betydning for afgørelser, der træffes i henhold til loven eller de i medfør af loven fastsatte regler,
- handler i strid med vilkår, der er fastsat i afgørelser, der træffes i henhold til loven eller de i medfør af loven fastsatte regler,
- undlader at afgive den dokumentation og de oplysninger, som den pågældende har pligt til at afgive i henhold til loven eller regler fastsat i medfør af loven,
- afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger, som den pågældende har pligt til at afgive i henhold til loven eller regler fastsat i medfør af loven,
- undlader at give kontrolmyndigheden adgang til virksomheden m.v. efter § 11, stk. 1, eller undlader at udlevere eller indsende materiale eller at yde kontrolmyndigheden bistand efter § 11, stk. 2.

Til stk. 2

Det er hensigten at fastsætte regler om straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne eller vilkår, der meddeles efter reglerne. Endvidere er det hensigten at fastsætte regler om straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser fastsat af De Europæiske Fællesskaber om forhold, der er omfattet af denne lov.

Til stk. 3

Bestemmelsen indebærer, at selskaber m.v. (juridiske personer) også kan pålægges strafansvar.

Til § 15

Den foreslåede hjemmel til at meddele administrative bøder svarer indholdsmæssigt til § 27 i den gældende lov og til regler i anden støttelovgivning inden for Fødevareministeriets område.

Et udenretligt bødeforelæg opfattes ofte som en mere enkel og mindre belastende afgørelsesform end en indenretlig afgørelse.

Anvendelsen af bestemmelsen forudsætter, at den pågældende erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig enig i, at sagen afgøres med bødeforelæg. Bestemmelsen indebærer en aflastning for domstolene. Hvis den pågældende ikke accepterer bødeforelægget, skal myndigheden anmode anklagemyndigheden om at rejse tiltale. Sagen behandles i givet fald ved domstolene.

I forbindelse med vedtagelse af administrativ bøde gives mulighed for, at betalingsfristen efter begæring kan forlænges.

Hvis bøden betales rettidigt, eller hvis bøden efter stedfunden vedtagelse inddrives eller afsones, bortfalder videre forfølgning.

Til § 16

Til stk. 1

Som omtalt under Almindelige bemærkninger skal der udarbejdes dels en national strategi, dels et nationalt program for de støtteordninger, der er omfattet af Landdistriktsforordningen. Da både strategi og program skal godkendes af Europa-Kommissionen, findes det hensigtsmæssigt, at fødevareministeren får mulighed for at fastsætte tidspunktet for lovens eller dele af lovens ikrafttræden.

Det er hensigten, at de lovbestemmelser, der vedrører støtteordningerne i lovforslagets § 2, først skal sættes i kraft, efter at Europa-Kommissionen har godkendt det danske landdistriktsprogram.

Til stk. 2

Da fødevareministeren, jf. stk. 1, bemyndiges til at fastsætte tidspunktet for lovens eller dele af lovens ikrafttræden, er det fundet hensigtsmæssigt, at ministeren ligeledes for at sikre den nødvendige parallelitet mellem ikrafttrædelse, jf. stk. 1, og ophævelse, jf. stk. 2, bemyndiges til at fastsætte tidspunktet for ophævelse af den i stk. 2 omhandlede lov eller dele heraf.

Efter lovforslaget ophæves bestemmelserne i landdistriktsstøttelovens kapitel 3 om støtteordningen for yngre jordbrugeres etablering ikke. Når bestemmelserne i landdistriktsstøttelovens kapitel 2 vedrørende de øvrige tilskudsordninger ophæves, vil landdistriktsstøtteloven alene omfatte bestemmelserne om støtteordningen for yngre jordbrugeres etablering, samt bestemmelserne i landdistriktsstøttelovens kapitel 4-6, for så vidt disse bestemmelser angår bestemmelserne om yngre jordbrugeres etablering.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til stk. 1.

Til stk. 3 og 4

Med bestemmelsen sikres dels, at de lovbestemmelser, der ophæves i medfør af stk. 2, dels at de regler, der er udstedt i medfør af de lovbestemmelser, der ophæves ved den foreslåede lov, fortsat vil kunne finde anvendelse for tilskud bevilget på grundlag af ansøgninger, som er indgivet før ophævelsen af lovbestemmelserne.